

sa reVista

de Santa Margalida

50

números,
quasi 10 anys
amb la mirada al poble.

núm. 50 • Novembre 1998 • 200 ptes. • bimestral

NÚMEROS DE PRIMERA

100 CV, 16 V, Suspensión Delantera Multilink y Trasera Multibrazo con Sistema de Control Lineal MLB, Elevalunas Eléctricos, Cierre Centralizado, Dirección Asistida, Airbag del Conductor y Aire Acondicionado (Opcional).
Versiones de 4 y 5 puertas al mismo precio.

2.140.000 *

90 CV, Turbo Diesel, Inyección Electrónica ECCS-D, Suspensión Delantera Multilink y Trasera Multibrazo con Sistema de Control Lineal MLB, Elevalunas Eléctricos, Cierre Centralizado, Dirección Asistida, Airbag del Conductor y Aire Acondicionado (Opcional). Versiones de 4 y 5 puertas al mismo precio.

2.307.000 *

130 CV, 16 V, Suspensión Delantera Multilink y Trasera Multibrazo con Sistema de Control Lineal MLB, Aire Acondicionado, Doble Airbag, Elevalunas Eléctricos Delanteros y Traseros, Cierre Centralizado, Llantas de Aleación y Sistema Antirrobo Inmovilizador. Versiones de 4 y 5 puertas al mismo precio.

2.955.000 *

• Motor Gasolina 2.0 130CV 16V • Motor Turbo Diesel 2.0 90CV • Airbag de serie (conductor + acompañante) • Aire Acondicionado • Dirección Asistida • Llantas de aleación • Faros Antiniebla • ABS • Inyección Multipunto • Suspensión Multilink Beam • Conexión 12V en el maletero • Amplio Maletero de 1650 L • Múltiples zonas para alojar objetos pequeños.

2.891.000 *

*P.V.P. Recomendados (Incluyen IVA, Impuesto Matriculación, Transporte, Nissan Assistance, Campaña Promocional y Plan Prever) para Península y Baleares. Precios válidos hasta fin de mes para vehículos en stock.

Garantía total
3 años o 100.000 km
y 6 años anticorrosión

Conduce y Disfruta

COVEAUTO S.L.

Exposición y Venta: Tel./Fax: 52 39 94
Móvil. 908 83 83 05 • Taller: Tel./Fax 85 60 79
Miguel Ordinas, 7 • STA. MARGALIDA

El número

NO hi ha cap dubte que per a la nostra revista arribar a la publicació del número 50 és vertaderament una fita, sortint, com surt, cada dos mesos i un temps cada tres, significa que fa nou anys que la revista "Santa Margalida", avui "Sa Revista de Santa Margalida", és al carrer ara ja amb una periodicitat regular.

Pel mes d'abril de l'any 1989, de la mà de D. Nicolau Pons, es publicava el número 0, amb motiu de la Fira. Hi col·laboraven: Laura Blanco, Maria Elena Tur, Joana A. Fuster i Marilén Cloquell. Però, no és fins al número 1 quan a l'editorial manifesten la seva voluntat de donar una revista per a Santa Margalida i, d'aquesta manera, manifesten: "Tots sabem, emperò, que, per molts, fins i tot començar és difícil. Començar és una responsabilitat. És un risc. I avui en dia, molts no volen comprometre-se en res.

Idò, nosaltres ja hem començat i això vol dir que hem assumit aquesta tasca i que sabem que ens arriscam molt. És a dir, a fer feina i, tal volta, feina ingrata"

Després de fer una declaració d'intencions acabaven dient: "Així, teniu, lectors el número 1 de la revista "Santa Margalida" i, si vosaltres ens acompanyau,

podem afegir molts de zeros darrera aquest 1".

Aquell equip que va començar la meritòria tasca, va arribar, més o manco, amb algunes noves col·laboracions, fins al número 8, a partir d'aquí nova gent es va encarregar de portar endavant la tasca començada i de publicar la revista íntegrament en català. A partir del número 17 passà a ser editada, com altres revistes, a l'aixopluc de l'Obra Cultural Balear.

Ara arribam al número 50, i pensam que hem assolit una fita, mai no una meta, prou important perquè, si com deia l'editorial del número 1, el co-

mençament és difícil, més difícil és el manteniment quan alguns entusiasmes s'han apagat, quan algunes forces han defallit o quan les dificultats varies (econòmiques, polítiques, manca de motivació, esforços continuats, cansaments explicables i inexplicables, crítiques enverinades, temors inevitables, imputacions, amenaces, insults, pressions...) apareixen de manera sobtada.

Però, si hem estat capaços d'arribar, en intervals de dos mesos, al número 50, res no ens ha d'impedir posar el nostre horitzó en el número 100, amb les mateixes o distintes persones -mai moren batles- sempre que es pugui comptar amb el suport i la benevolència de la gent de la Vila, que és la dipositària, número rera número, de la revista.

Si teniu ocasió, repassau l'editorial del número 1 i veureu com les aspiracions d'aquell grup continuen vigents, i nosaltres les feim nostres. Com a mostra, en recollirem un altre paràgraf que ens sembla adient per acabar: "Cap tendència política, cap institució, ens assenyalàrà camins, ni opcions. Voldríem que aquestes pàgines recollissin les idees de tot el poble, i tots i entre tots estudiàssim les solucions que, com a poble, per ventura encara hem de trobar".

Redacció

un grupo de profesionales a su servicio

VIAJES **acromar** TOURS S.A.

BAL.-082

AGENTE AUTORIZADO
BILLETAJE INTERNACIONAL

Paseo Colón, 112 - B

Tels. 85 00 26 - 85 00 65 - Fax: 85 10 69

07458 - CA'N PICAFORT - (MALLORCA)

RESERVA DE:

BILLETES DE BARCO
PASAJES DE AVION
HOTELES
APARTAMENTOS
EXCURSIONES

VIAJES DE AVENTURA
VIAJES ORGANIZADOS
TARIFAS MINI
CRUCEROS - VIAJES DE BODA
VUELOS CHARTER NACIONAL
CHARTER INTERNACIONAL

Descuentos a:
RESIDENTES
FAMILIA NUMEROSA
3ª EDAD
GRUPOS
MENORES

Agencia autorizada para la venta de billetes:

IBEROFJET
Spanair

Condor

OotOUR

Lufthansa

MUNDICOLOR

air europa

TRANSMEDITERRANEA

Hapag-Lloyd Flug

"la Caixa"

Plaça de la Vila • Santa Margalida

Amics de Sa Revista de Santa Margalida

EN el moment d'arribar sa revista de Santa Margalida al número 50, vull fer-vos arribar la meua felicitació més cordial per la bona feina. No és poc, el que heu fet, un seguiment constant de la problemàtica socio-política-cultural de la vostra vila. I cal encoratjar-vos -jo ho faig molt sincerament- per l'aportació que la vostra tasca ha representat, de cara a la normalització lingüística dels nostres pobles i, alhora, en la dinamització que heu aconseguit implicant els vostres lectors en la problemàtica de Santa Margalida.

Heu actuat, a més a més, de manera benemèrita, incansables, cada dos mesos, amb els ormejos amants per prendre el pols de la vostra col·lectivitat. El fet ha estat important i ara comenceu a recollir els fruits que heu sembrat. La vostra societat, vilana i margalidera, gràcies a sa revista, està al corrent, de manera informada, dels esdeveniments que centren les preocupacions del vostre poble.

Continuau, idò, pel camí llarg que heu corregut, i faig extensiva la meua felicitació a tots els que treballau en aquesta voluntariosa empresa: des del seu director, Rafel Bordoy, fins al conjunt de redactors, col·laboradors, fotògrafs, maquetadors, etc., que amb el vostre esforç heu fet possible la llarga continuïtat de sa revista.

A tots plegats, un sol mot d'ordre, una sola consigna: envant i amunt!►

Damià Pons i Pons

Conseller President de la Comissió de Cultura i Patrimoni Històric del Consell de Mallorca

Moltes gràcies a Sa Revista de Santa Margalida

DINS la història de la premsa forana a Mallorca, Santa Margalida era uns dels municipis que, encara, no tenien cap mitjà de comunicació escrit que abastés tot l'àmbit municipal. Bé, no és exactament cert: el nucli turístic de la costa té una publicació "Can Picafort" que fa molts d'anys que ronda per la contrada. Al marge d'aquestes 2 publicacions hi ha hagut altres intents que no han estat més que això: intents frustrats per l'empresa acomesa.

De fet, aquí rau la vàlua de treure al carrer una empresa d'aquest tipus, on sense una bona dosi de voluntarisme incipient no seria possible l'edició d'un projecte com el que teniu a les mans: és aquesta, una de les característiques que defineix la gran majoria de publicacions que surten als diferents municipis de Mallorca. Però, n'hi ha d'altres com són la d'oferir un producte on la informació diària, l'opinió local i l'anàlisi dels fets socials, culturals, d'àmbit esportiu, etc. tinguin un tractament distint als dels mitjans de comunicació diaris.

És evident que el projecte de Sa Revista no hauria estat possible sense el suport de la delegació de l'OCB a Santa Margalida. Jo diria que, inclús com a les rondalles, l'un no pot anar sense l'altre i, aquesta complicitat s'ha manifestat amb iniciatives diverses que han fet dinamitzar una mica més la vila de Santa Margalida. D'aquesta sembla conjunta, el fruit més alentador ha estat la creació del premi Joan Mascarró, aquest filòsof que essent el vilero més universal, havia romàs dins el silenci i que, recentment, l'hem recuperat per a sempre. En aquest sentit, es mou el món de Sa Revista i de la seva gent. No vull allargar més la troca, tot i que aquest tipus d'efemèride s'han de celebrar amb molta d'il·lusió i festa.

Molts anys i a fer-ne 50 més.►

Miquel Company Florit

Preseident de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

G Fa nou anys i encara aguanta
L es ciri ben abrinat,
O i amb bonança o tempestat
S ha arribat en ets cinquanta;
A i com que encara fa planta,
T i a dins la Vila és present,
si disposa des bon vent
des poble que l'acompanyi,
que ningú no se'n extranyi
que arribi fins en ets cent.

Es glosador des Pou d'Hero

Gràcies per ser-hi sempre

UN bon dia de començaments de 1993 em vengué a veure un vilero de debò que tenia el desig d'editar la revista "Santa Margalida" (fins feia poc bil·lingüe) íntegrament en llengua catalana i vinculada a una delegació de l'Obra Cultural Balear. Aquella persona m'inspirà des del primer moment una gran confiança i prest segellàrem una amistat que encara perdura. Era Rafel Bordoy i Pomar, persona afable, emprenedora i necessària.

Des del març de 1993, amb el número 17, "Santa Margalida" forma part d'aquest esplet de publicacions que amb l'esperit i l'empenta de l'Obra Cultural Balear que fundà Francesc de Borja Moll ara fa prop de quaranta anys, fan part de la vida dels nostres pobles i alhora deixen testimoni per sempre. Un esperit i una empena que avui, feliçment, és patrimoni també del conjunt de la Premsa Forana de Mallorca.

Avui, Sa Revista de Santa Margalida assoleix la publicació número 50, que és resultat de la feina ben feta, de la col·laboració en equip de moltes persones, de la constància. Són cinquanta aportacions a la informació i a l'opinió lliure i

plural. També a la difusió dels valors d'amor a la llengua i la conseqüent defensa i exercici dels drets lingüístics que tenim com a mallorquins, de l'estimació a la terra i la conseqüent defensa del patrimoni natural, arquitectònic i cultural; de la voluntat de construir un país i la conseqüent defensa del dret a decidir, des de les Balears mateixes, el nostre futur col·lectiu, al mateix temps que es defensa una "altra" manera de governar que posi en el primer lloc de la gestió dels afers públics el sentit de primacia dels interessos col·lectius, de l'ètica i de la participació democràtica de la societat. Aquest esforç s'ha de valorar justament.

Han transcorregut els anys i amb ells l'activitat al voltant de Sa Revista de Santa Margalida, que ens han permès constatar la contribució decisiva de persones com Guillem Crespí Alemany, promotor fidel i incansable de l'OCB a Santa Margalida, Antoni Mas Forners, Joan Malondra Lull, Miquel Bordoy Santandreu, Antònia Calafat Capó, Maria Fornés Roselló, Martí Torres Massanet i tants d'altres que per raons d'espai no puc esmentar però que tenim presents sempre. I encara que no és ara el moment de parlar, per exemple, de l'encert de la instauració del premi Joan Mascaró Fornés, tampoc no seria correcte dei-

xar d'esmentar la voluntat expressada de l'OCB a Santa Margalida de preservar la memòria històrica del nostre poble encarnada en els millors homes i dones que ha donat la nostra societat. En aquesta línia s'ha d'inserir també la contribució al nomenament de Baltasar Calafat com a fill il·lustre de Santa Margalida, digne representant de la gent popular que s'ha oposat a la injustícia al llarg de la història, i el recull i la publicació de les gloses plenes de vida d'En Guillem Crespí "Panderer".

En aquesta fita simbòlica del número 50 no podem deixar de donar l'enhorabona, sobretot, al poble margalidà per disposar d'una publicació tan digna com aquesta, i més en concret als qui han fet possible la col·lecció dels primers cinquanta números de Sa Revista de Santa Margalida. Som conscients que Mallorca necessita la presència activa de persones com cada un de vosaltres. Als qui treis la revista, als col·laboradors, als subscriptors, als lectors... gràcies per ser-hi, gràcies per ser-hi sempre. I que de cada vegada aneu, anem, a més, i que el coratge, l'encert i la necessària sembra de llavor per al futur us acompanyin ara i demà. ■

Antoni Mir,

president de l'Obra Cultural Balear

Recaptació de tributs de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears - Municipi de Santa Margalida Cobrança en període voluntari any 1998

A Santa Margalida, de dia 19 d'octubre a dia 30 de novembre

- Impost sobre béns de naturalesa urbana
- Impost sobre béns de naturalesa rústica
- Impost sobre vehicles de tracció mecànica
- Preus públics i taxes municipals
- Impost sobre activitats econòmiques

Horari: De dilluns a divendres de 9 a 13'30 hores

Nota: Es prega dur els rebuts de l'any anterior per agilitzar el cobrament.

La revista i l'olivera, dues donzelles vileres que cal estimar

VOS contaré, si em deixau, una petita intimitat: quan arrib al poble, sempre que puc entr per la plaça, perquè pas gust de veure l'esplendorosa olivera, tan senyorívola (ella, que fa un parell d'anys era un no-res).

Una altra cosa que faig és, si ha sortit la revista Santa Margalida, llegir-la de dalt a baix. I com a lector fidel, he seguit la seva evolució d'ençà de la seva fundació l'any 1989. Aquesta publicació local aconsegueix aquesta vegada 50 números i, abans que qualsevol altra cosa, vull donar els molts anys a tots els membres de la redacció -als qui hi són i als qui hi han estat- i al seu director, el benvolgut company Rafael Bordoy.

Ben igual que quan creia que l'olivera no creixeria (per mor del tall que té a la soca), també pareixia que la revista havia de durar poc. La gent de Santa Margalida, en general desinteressada per temes culturals, semblava que li faria poc cas; no ens hem d'enganyar, perquè així va ser, i així encara avui és. Emperó no podem deixar de constatar una cosa: la revista, ben igual que l'olivera de la plaça, ha estès arrels, i són un bon grapat de margalidans que la llegeixen cada vegada que surt. I així com el poble ha anat canviant, també la revista ha evolucionat. No tenc cap dubte ni un, que d'ençà del número 41 (maig'97), el canvi en la imatge ha estat el millor de tots els que s'han fet aquests anys, i tot gràcies a l'esforç de dues persones molt ben capacitades per al disseny i la maquetació: Miquel Bordoy i Antònia Calafat. A partir d'aleshores el disseny passà a ser individualitzat, es a dir, cada article, notícia o reportatge, té una manera de ser enfocat des

del punt de vista de la forma, i així la revista hi ha guanyat molt.

Sobre el contingut, la revista Santa Margalida ha apostat per una línia més diguem-ne cultural, que no pas informativa. No és cap mentida dir que a La Vila, tret de quan els polítics fan imbecilades, hi ha poques coses interessants (i no sé si és encertat dir que això és interessant, quan la majoria de vegades fa pena), però també és ver que hi ha moltes coses per contar, moltes ferm. Els companys de la revista margalidana potser haurien de cercar més la notícia, i potenciar també el reportatge.

Sa Revista de Santa Margalida és cultural i formativa: això es demostra en els articles sobre la història del nostre noble, tant en la vessant més rigorosa -àmbit on tenim la sort de tenir un historiador de la talla com és en Antoni Mas- o en els records de Mn. Antoni Rubí; sobre ecologia (amb l'amic Martí Torres, que ens fa sentir i viure la natura, amb els seus articles divulgatius), l'humor (en aquest sentit destac els articles de "la guarda de xafarders i la secció "la imatge i la paraula", tan original), la infomació ("A la Vila passen coses" o la literatura (amb els articles signats per "Luna Blava", "Ramon Farriols", "El pi de son Tovell"...)). En aquest punt vull fer una reflexió, i és sobre l'extensió d'aquests articles: crec que s'hauria de limitar, a fi que fossin accessibles a tota casta de lectors (si ja de per si la nostra gent llegeix poc, com més lletra li poses, pitjor. Val més poques coses i ben dites).

Així i tot, crec que li manca una cosa importatíssima que ens manca a tots els que ens dedicam a la premsa local: els articles d'opinió, gent que faci una opinió crítica, mesurada, argumentada. I especialment hi manca la veu jove, però això no és un problema de la revista, sinó que és un problema de gent.

Moltes vegades he sentit a dir que "la revista té una determinada línia política, que és massa benèvola amb l'equip de govern...". Aquesta crítica no té fonament: l'objectivitat, en els mitjans de comunicació no existeix, és una utopia. Allò a què sí hem d'aspirar és a ser com més objectius millor.

Si hi hagués molta més gent que escrivís a la revista -especialment gent jove- s'aconseguiria una pluralitat i diversitat d'opinions que farien més difícil la subjectivitat, i aquest dret no s'ha negat a ningú, perquè tothom que hi ha volgut escriure ho ha pogut fer, n'estic segur, i si no és així, que ho digui.

La revista fa una feina importantíssima: contribuir a la memòria històrica, i només per això ja està justificada la seva existència. Gràcies a ella els margalidans de demà sabran com hem estat els d'avui, i els d'avui sabem un poc com eren els d'ahir. Poble que es coneix a si mateix, mai no s'atura de caminar endavant,

Com l'olivera de la plaça, que va començar essent petita i discreta, i sobre la mort de la qual tothom hi deixa la seva, la revista ha seguit una evolució paral·lela: totes dues començaren de ben petites, pràcticament ignorades, i amb els anys han estès els seus braços, han crescut, han esdevingut vistoses, i així com l'arbre saluda els margalidans quan entren en el poble, la revista es una salutació cordial que entra a cada casa amb les seves noves. Totes dues són garrides, històriques, fortes, rabassudes, i així han de continuar, pels segles dels segles.

L'olivera ha aferrat; la revista, també. Això, per a la Vila, és una gran notícia. ■

Mateu Ferrer

Director de les revistes

"Can Picafort" i "Badia d'Alcúdia"

Felicitacions

QUE una publicació com Sa Revista de Santa Margalida arribi al número 50 (número que sembla demanar una aturada, una reflexió, mirar una estona cap enrera per llavors mirar cap envant amb més força), és un fet que ha d'omplir d'orgull als responsables que duen envant aquesta empresa i també al poble que l'acull.

Publicar una revista d'una manera constant des de ja fa 9 anys, no és una tasca senzilla:

ho sé per experiència. Ni tampoc és senzill posar-se davant un paper en blanc (avui en dia aquest paper ha estat moltes vegades substituït per una pantalla en blanc, grisa, blava,... d'un ordinador, amb una espècie de mosca-cursor que pampallueja esperant que sorgeixin les idees), i confegir paraules de la nostra bella llengua per a transmetre notícies, narracions, reportatges, o per a compondre poemes.

Sé, pel contacte que tenc amb

vosaltres, que Sa Revista és viva i que a vegades crea polèmica, que es segueix amb interès la seva sortida al carrer cada dos mesos i això són indicadors de què la seva esperança de vida és llarga. Però, així i tot, des del lloc que ocup dins la premsa forana, us vull donar l'enhorabona per aquest número 50 i encoratjar-vos per, al manco, cinquanta números més. ▀

Magi Ferriol Banzà,

Vice-president de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca

Carta de "Sa Revista de Santa Margalida" als seus subscriptors i lectors.

TROBAM que no hi és demés, quan es compleix un cicle de la publicació de la revista, fer una declaració de principis pels quals té la intenció de regir-se aquesta publicació. Per començar, ho ferem amb unes paraules manllevades a la revista amiga, "Es Molí Nou" de Vilafranca, ja que són vàlides per a la problemàtica de moltes revistes de Premsa Forana i que aquest equip de redacció subscriu i fa seves de cap a peus, vet aquí el que diuen els amics vilafranquers:

"Els membres del Consell de Redacció volem assenyalar que no consentirem pressions, exigències i ni molt manco insults de cap tipus i que, seguirem duent a terme la nostra activitat d'acord amb els nostres propis criteris; menyspreant imposicions o suggeriments interessats relatius al funcionament intern de la revista".

Potser no hauríem d'afegir res més. El cas, però, de Vilafranca sembla distint, ja que allà les diferències o discrepàncies amb la línia de la revista es ventilen sobre la revista, aquí sembla que és més corrent fer-ho atacant a les persones, o xerrant per darrera, o cercant la manera de fer la punyeta, quan el que s'ha publicat no concorda amb els desitjos de qualcú. Aquí és plenament vigent allò de que el que no és dels meus és que va contra mi, o allò altre que proclamaven uns lliurepensadors en una cançó: "El libre pensamiento/ proclamo en alta voz/ y muera quien no piensa/ igual que pienso yo/".

Ho hem repetit moltes vegades, intentam mesurar

tothom amb la mateixa mesura, segurament unes vegades ho aconseguim i altres no i, segons algunes opinions no ho aconseguim mai. Però, no hem d'oblidar una cosa que ve a la capçalera de la revista: "Els articles publicats en aquesta revista sols expressen les opinions dels seus autors..." Quina és idò la línia de la revista? Indubtablement la que imposen els firmants d'articles o cartes o comunicats, ningú no podrà dir que se li ha coartat o imposat cap tipus d'opinió, ni que hàgim deixat de publicar cap dels articles que ens han enviat. El que passa és que és molt més fàcil, còmode i manco compromès, criticar, insultar o amenaçar dins el café, o en cercles restringits, emprant mètodes caciquils, que no sortir a defensar una positura a la vista de tothom, o banyarse expressant opinions o destacant fets que poden molestar a qualcú.

Que això pot portar problemes està fora de dubte, però tothom és lliure, almanco així ho pensam, d'expressar la seva opinió o simplement destacar uns fets concrets, o deixar córrer les coses i dir-les d'amagat i de manera anònima, aleshores cada poble tindrà allò que es mereix. Sabem que hi ha gent que voldria que aquesta revista deixàs de publicar-se, això no és nou ni ens passa només a la Vila.

No volem assumir cap paper de salvadors del nostre poble, ni pensam que siguem posseïdors de veritats absolutes, volem ser testimonis del devenir del nostre poble i expressar lliurement el que pensam, en el marc del respecte als demés, a la llibertat d'expressió, a la llibertat d'informació i d'opinió, sempre respectant el dret de rèplica i la discrepància. Sols demanam el mateix tractament cap a nosaltres. ▀

"Sa Revista de Santa Margalida"

Almanco 50 més

SI en el moment de treure aquest número 50 al carrer tengués l'oportunitat de formular un desig, la meua aspiració seria que "Sa Revista de Santa Margalida" pogués seguir publicant-se almanco per un període de 50 números més, i dic això perquè demanar-ne 500 em semblaria exagerat, encara que desitjable.

Quina és la motivació que m'empeny a voler per a la revista tan llarga vida? En podria enumerar vàries i distintes però n'hi ha una de fonamental i potser hauria d'explicar-vos el que m'ha conduït a fer tal formulació:

Fa uns dies visitava la Fira d'Alcúdia -el poble on vaig néixer- i vaig aprofitar per anar a missa de 12, quina no seria la meua sorpresa quan vaig sentir que la celebraven en castellà, sí que és ver que llevat d'algunes persones majors alcudienques la resta de l'auditori em va semblar estranger i peninsular. Més tard, passejant per la fira, sentia la gent que parlava en alemany, en anglès, en castellà i molts pocs eren els qui parlaven la nostra llengua. Vaig tenir la impressió que el que fou el poble de la meua naixença ha perdut bona part de la seva identitat.

Això que es feia palès a Alcúdia, es podria aplicar a la majoria de pobles costaners de Mallorca; potser a la Vila aquest procés de pèrdua paulatina de la identitat seria una mica més lent, però basta donar una ullada als nostres carrers, escoltar amb una mica d'atenció com

parlen els nins, quins són els seus jocs, quines les seves lectures, el caire que prenen les nostres festes, i ens adonarem de l'existència d'un perill latent que amenaça la nostra identitat com a poble. Si això ho traslladam a Can Picafort, una part del nostre terme, veurem com el procés es troba molt més avançat i la malaltia és més greu.

Correrm el perill de ser un poble sense història per no conèixer-la, sense passar per no recordar-lo, i sense una llengua pròpia per deixar-nos envair per altres més majoritàries, amb l'excusa dels interessos i la practicitat. Avui, ja s'han perdut festes, costums, jocs, paraules, maneres... i d'aquí a uns anys n'hauran desaparegut d'altres que avui encara es conserven vigents. El creixement demogràfic del nostre poble ens parla ben clar -pegau una ullada a l'article d'Antoni Mas en aquesta mateixa revista- de la direcció cap a on es dirigeixen els trets.

Quines solucions hi veig? La primera i fonamental es troba en les escoles, però, referint-nos al nostre municipi, el panorama no és massa esperançador, encara hi ha moltes resistències per part de pares i educadors, començant pel tema de la defensa de la llengua i des d'aquí i per extensió als d'història, cultura i identitat.

Un altre front des del qual es podria lluitar és el dels partits polítics, però manca una acti-

tud més compromesa i manco electoralista de les persones que els representen i dels seus afiliats. El panorama, a la Vila, no és gaire engrescador, amb un PP i un PSOE d'inspiració espanyolista i centralista -parlau a molts dels seus simpatitzants de nacionalisme o de llengua catalana i veureu el que contesten- tot i els intents de voler-ho dissimular; un CPU enfora d'aquests plantejaments; referent als "nacionalistes" no sabem que podem esperar d'un PSM sense representació municipal i amb dificultats per fer arribar el seu missatge i una UM que tots sabem quin tipus de nacionalisme practiquen els seus representants.

Rest a doncs un petit reducte de quatre il·lustrats que encara creim en els miracles, que pensam que l'esperit d'un Mascaró Fornés, d'un Baltasar Calafat i d'altres margalidans que estimaren el seu poble, no es pot perdre així com així. Si des de les pàgines d'aquesta revista poden ajudar, encara que sigui sols com un reducte testimonial, a conservar això que malauradament sentim que es perd, s'ho pagarà l'esforç de portar-la endavant, ja siguin 50, 150 o 500 números més, siguin les que siguin les mans que ho aconseguixin, serà senyal que d'aquí a 5, 20 o 50 anys, encara se serveran vives almanco una part de la nostra llengua i de la nostra identitat com a poble. ■

Rafel Bordoy

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

NORMES DE LA BIBLIOTECA

*GUARDA SILENCI

*A LA BIBLIOTECA TAMBÉ ÉS IMPORTANT LA HIGIENE

*FES UN BON US DEL MATERIAL DE LA BIBLIOTECA: LLIBRES, TAULES, ETC.

*NO ENTRIS A LA BIBLIOTECA CAP TIPUS DE MENJAR

*COL·LOCA ELS LLIBRES SEGUINT LES INDICACIONS DEL PERSONAL DE LA BIBLIOTECA

*NO FUMIS A LA BIBLIOTECA

*TORNAU ELS LLIBRES EN PRÉSTEC A LA DATA INDIVADA

HORARI:

Dimarts, dijous i divendres dematí de 9 a 13 h.

De dilluns a divendres de 16,30 a 19,30 h.

Consell Insular de Mallorca

Nicolau Pons

El Fundador

NICOLAU Pons, fou qui, amb la seva feina, va posar la llavor de la revista que ara teniu en les mans, la seva opinió no podia mancar en una data en què, amb estires i arronses i amb errades i qualque encert, es compleix el número 50 d'aquesta publicació.

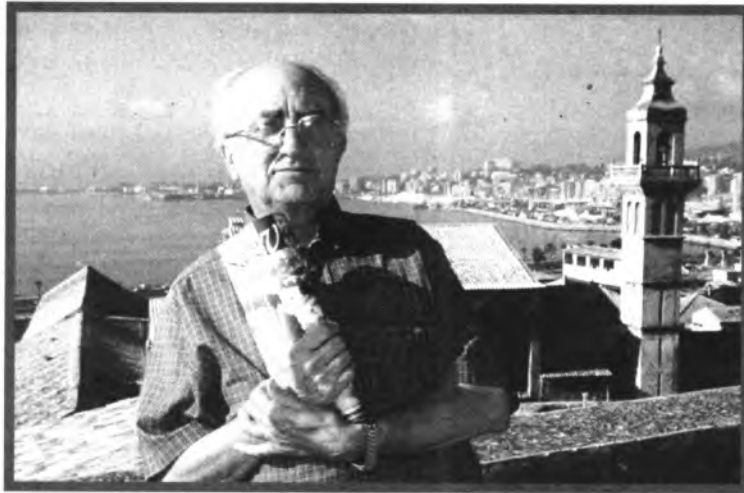
- Sa Revista de Santa Margalida compleix el seu número 50, pensàveu que aquest fet succeïria qualque vegada?

- Tots els esdeveniments grans tenen generalment un començament modest. I fan moure el món els individus arriscats i els qui es deixen endur per la imaginació i la utopia. La revista Santa Margalida tengué un naixement humil, i tots creiem que la criatura no sobreviuria molt de temps. Els profetes de mal averany -record encara els seus noms- ens auguraven una prompta i fulminant mort de la revista. Però la revista Santa Margalida remunta ara el número 50 i el miracle s'ha fet.

- Quina inquietud us va moure quan decidíreu fer la revista Santa Margalida?

- Era per l'abril de 1989, i ja duïem més de vuit anys treguent al carrer la revista CAN PICA-FORT, i là cosa funcionava. I pensàrem que si una població tan heterogènia, com és Can Picafort, tenia la seva revista, un poble tan cohesionat i entroncat,

com és Santa Margalida, amb més raó aquest podia posseir també la seva. A més, dins el municipi afluïen les notícies per tot arreu, i la font de les notícies provenia sobretot de la Vila. Només ens faltava trobar dins la mateixa Santa Margalida un enllaç i un petit grup que es volgués comprometre a fer mensualment un poc de feina per la revista.

Gràcies a Déu, el trobarem a través del col·legi "Eleonor Bosch" amb les persones de la directora, Donya Antònia Quetglas i les professores Laura Blanco i Soledad García, les quals ens proporcionaren un "trio" de nines que en el col·legi es distingien pel seu bon gust literari, com eren Maria Elena Tur, Joana Aina Fuster i Marilén Cloquell, nines llavors adolescents i que ara, després de deu anys, ja hauran complit els vint i més. La Fira d'abril de 1989 -que si no m'equivoc era la sisena- ens va empènyer a tots perquè, a rel de la Fira, sortís el Número 0. D'aquesta manera, va començar a rodolar pel poble sense aturall la revista Santa

Margalida fins el moment present que compleix el Número 50.

- Voldríem una valoració sincera de la revista que es fa actualment, sense estalviar-nos crítiques, que suposam constructives.

- Crec que fou al número 12 de la revista -els primers mesos del 91- que forçats per altres quefers

que ens estrenyien fort ferm a tot el grup, i degut al bon oferiment de dur la revista de part de l'actual director, la revista Santa Margalida passà a les mans del qui ara la dirigeix, Rafel Bordoy. No cal dir que la revista llavors prengué més bull i professionalitat. Es féu tota ja en català, i pren-

gué un estil més elegant i seriós, com és el que sempre ha tengué el seu director, home lletrut i margalidà. No podia, per tant, caure en millors mans la nostra fins aleshores humil revista. Desde llavors, la revista Santa Margalida va vent en popa, i no desmereix de les demés revistes de la Part Forana de Mallorca. Es incisiva, literàriament exquisida i margalidana per tots els costats. Com que una revista local no pot deixar d'ésser política, sap la revista jugar amb la política i punyir als polítics tant i quant fa falta i s'ho mereixen. Degut a que Can Picafort, i a temporades Son Serra, tenen la seva respectiva revista, la revista Santa Margalida

Entrevista amb...

-es un parer nostre- hauria de reduir-se a donar informació i comentar els esdeveniments que son estrictament margalidans, i així donaria més espais i evitaria innecessàries polèmiques amb les altres revistes. Aquí, cal dir que pocs municipis, com Santa Margalida, poden presumir d'editar, al mateix temps, tres revistes periòdiques.

—...pocs municipis poden presumir d'editar, al mateix temps, tres revistes periòdiques... —

- Us sembla bé el canvi de capçalera amb el nom de "Sa Revista de Santa Margalida"?

- Abans només era "Santa Margalida". Ara, amb el nou nom, encara s'accentua més i destaca la dependència, submissió i pertinença de la revista a Santa Margalida. Es clar que el nom de Santa Margalida pot abarcar, en aquest cas, la població i també el Municipi. Però, personalment, i en deferència a les altres revistes "margalidanes", prenim la primera accepció de la paraula. De totes maneres, la revista Santa Margalida sempre queda lliure per elegir el sentit que vulgui donar-li al nom de Santa Margalida.

- Una persona com vós, amb una ampla experiència en la direcció de revistes -recordem CAN PICAFORT, SANTA MARGALIDA, BADIA D'ALCUDIA, MONTI-SION, i no sé si alguna més, ens podríeu dir la vostra opinió sobre el paper que les revistes de

premsa forana compleixen en els seus àmbits?

- Quan el capellà margalidà Mn. Rubí -que, per cert, em va donar a mi la Primera Comunió- deixà de ser rector de la Parròquia d'Artà, l'any 1936, vengué un altre rector que se li ocorregué escriure periòdicament un fulletó parroquial del qual -jo, un al·lotet- era corrector de proves i repartidor. L'any 1959, el fulletó es va convertir en l'actual revista artanenca BELLPUIG que, com es pot deduir, ja té quasi 40 anys de vida. Però, aquesta experiència tan infantil em va fer creure que tota revista, per modesta que sigui, s'enfurinya per totes les enclotxes i arriba a tot el que sàpigues llegir. Quan estava a Amèrica -15 anys- també la cosa em va funcionar, i vaig dirigir un setmanari durant set anys. D'aquí, ve la meua convicció de la importància i transcendència que té la fulla impresa. Es un tarannà que ningú ja em pot arrencar.

- Al llarg de la trajectòria, abans esmentada, heu hagut de sofrir pressions, coaccions, amenaces, insults... per causa de publicar una revista?

- Com que acabam de dir que qualsevol lletra impresa val, i és útil i eficaç, sempre duu per resultat una reacció, de vegades de signe contrari o diferent. Si jo dic "aquest edifici caurà", els veïnats de l'edifici es retgiraran, però el propietari de l'edifici segurament proferirà, ben convençut, que l'edifici està fort i no caurà, puix es nou. Tota notícia pot tenir moltes versions i d'aquí que, quan una notícia toca la pell a qualcú, aquest esqueina, i no se li ocorre altra cosa que pegar a la revista, o millor dit, arrambar-se al seu director i cantar-li la salmòdia.

El que mai no farà serà anar a la cosa o qüestió que se li critica i estudiar-la o arreglar-la, sinó que el primer impuls és sempre cercar el "mensajero" i voler matar-lo. A la pràctica, aquest enunciat succeïx cada dos per tres, i podem dir que disgusts i anècdotes per contar en tenim a voler. Però després, aquests successos conviden a fer la gran riulla, quan hom veu la categoria i el càrrec de la persona que tens empenyada, i consideres la petitesa i la insignificància que és la teua revista. En aquests casos, no es pot dir que la sang mai no arriba al riu, perquè de vegades hi arriba.

- I satisfaccions o compensacions a la tasca sovint ingrata i sacrificada?

- A l'altra banda, con es de suposar, la direcció d'una revista et comporta grans satisfaccions i compensacions. Tu fugiràs d'aquest món i la revista queda. De la revista Can Picafort, per exemple, en resten 14 toms en-

—...la direcció d'una revista et comporta grans satisfaccions i compensacions. Tu fugiràs d'aquest món i la revista queda... —

quadernats que sobrepassaran la vida de qualsevol lector d'avui, és a dir, l'any 2050, i encara més amunt, l'any 2100, hi haurà fills de les famílies d'aquest Municipi que cercaran notícies dels seus avantpassats dins les pàgines de la revista, i els estudiosos de la

història hauran de caure i endinsar-se forçosament dins les nostres pàgines si volen saber què passà a Can Picafort o a Santa Margalida cinquanta o cent anys enrere. I tal volta qualcú demanarà encara qui va ser en Pere de s'illa de's Porros, o el Polític de Son Forat o per Alcúdia es Pintoret d'Aucanada. Però, sense mirar tan lluny, també la revista conforta i dóna alegries, quan veus que la gent la compra, l'ajuda econòmicament amb els anuncis, i sobretot la llegeix. Els teus amics la llegeixen pels bars i pel carrer, però també els enemics la fullejen, baldement sigui amagats entre els llençols del llit.

- Trobau que s'ho paga haver deixat reflectits un grapat d'anys de la història, encara que sigui en minúscula, d'un poble?

- No crec que aquesta història vagi en lletra minúscula, sino que la vertadera història del municipi de Santa Margalida quedara conservada i estotjada, com un relliquiari, en les nostres revistes. Els qui de Ciutat vulguin emprendre la història dels nostres pobles hauran d'anar a beure a les revistes de cada poble.

- Que els diríeu als polítics que voldrien tenir una revista al seu servei que només els re-

partís alabances i que mai no fossin criticats?

- Els polítics, naturalment, tot ho fan bé i els agraden els encens.

Però pel poble no sempre va tot damunt rodes, i fa falta dins l'autèntica democràcia que el mateix poble -no només els opositors de la Sala- doni i escrigui el que sent i experimenta en pròpia carn. Tota revista passa per la temptació de pujar al carro dels que governen, però ha d'estimar-se més anar a peu i sofrir amb el poble.

- Quin consell ens donaríeu als que encara seguim engrescats en la tasca de treure una revista al carrer?

- El dimoni sap més per vell que

per dimoni, i el periodista aprèn amb el temps i amb palla d'ordi, és a dir, amb ensopegades i batudes. S'ha de saber anar pel món -aquest petit món del poble- amb els ulls ben oberts i orelles ben desplegades.

- I que diríeu als lectors de Sa Revista Santa Margalida?

- En primer lloc, que coneguin el valor de tenir una revista local i propera com és la revista Santa Margalida. Que no es pondera aquest valor sinó quan no es té la revista. Que la comprin i els anunciants ajudin amb el seu suport econòmic. La revista serà vertaderament lliure quan deixi de dependre dels ajuts de les altes instàncies municipals o autonòmiques

- Alguna cosa més?

- El meu pas per dins el Municipi de Santa Margalida -que durà 22 anys- no va ser només una etapa temporal i transitòria de la meua vida. Com veis, hi vaig aficar la banya, i tot i que físicament estic ara ausent, les meves arrels continuen dins les nostres dunes picaforteres. De moment, no penso arrabassar cap arrel, i així estar en aquest paradís per sempre. Molts d'anys, idò, i que poguem celebrar un dia el Número CENT.■

Miquel Estelrich Vanrell

PROFESSOR DE BALL DE SALÓ
TOT TIPUS DE BALL

C/Des Puig, 2 - STA. MARGALIDA - Tels. 971 52 32 48

Rafel Bordoy

RAFEL Bordoy, va néixer a la ciutat d'Alcúdia, l'any en què esclatà la guerra civil, però, d'ençà de l'any 47 consolidà el seu enamorament per una Via, Santa Margalida, i una dona, la seva, i és entre nosaltres on viu actualment amb la seva família. En Rafel va ser militar en actiu, fins als cinquanta anys, ha estat destinat a Sóller (13 anys), a Palma (15 anys), a Madrid, a Girona... Sobre quedar-se a viure a un poble, ell ho té ben clar: "m'agrada la vida dels pobles, sobretot pels contactes humans, més difícils d'establir a les ciutats. En el poble vas pel carrer i conèixes la gent, la saludes..."

Fins que va tenir devers quaranta anys, va ser un bon lector, "llegia tot quant queia en les meves mans" i, a partir d'aquesta edat, va poder canalitzar les seves inquietuds per cultivar les lletres "Vaig poder entrar-conta- dins un grup literari que va néixer a ca D. Guillem Colom, a Palma, i va tenir continuïtat a la casa del poeta Miquel Gayà (desaparegut recentment). Vaig conèixer el poeta Victorià Ramis d'Ayreflor. En principi jo feia poesia en català i castellà, però, per consell d'en Victorià, em vaig decantar per la nostra llengua; record que em va dir: -Tu, en quina llengua penses? -En català- li vaig respondre, -I amb quina reses? En català, també! -i aleshores em va contestar- Idò has d'escriure en català!"

A partir de llavors va començar la seva trajectòria com

escriptor, i ha publicat els següents llibres: "Abans que la veu s'ofegui" (86), "Entre l'ocàs i l'aurora" (89). "Aimada solitud" (94), "La Salle a Santa Margalida" (94) i "Cronologia", presentat enguany. És autor de goigs dedicats a sants, dels quals n'hi ha una quinzena de publicats i ha guanyat diferents guardons en poesia i prosa. En Rafel Bordoy és actualment el director i impulsor de la revista de Santa Margalida, he cregut que, ara que compleixen 50 números, era una bona hora per entrevistar-lo.

-Rafel, com entrares a la revista Santa Margalida?

-La revista, com saps, la va fundar l'antic rector de Can Picafort, Nicolau Pons, l'any 1989. Jo ja col.laborava a la revista Can Picafort, quan va fundar la de la Vila, vaig col.laborar-hi també. A partir de cert moment, la col.laboració era tan intensa que vaig demanar a en Nicolau que ens deixàs la revista en les nostres mans i així ho va fer. En principi, la revista sortia cada mes, llevors un temps sense sortir... fins que d'ençà del 91 va sortir regularment, primer cada tres mesos, després cada dos, com fins ara.

-Quins canvis destacaries en

l'evolució de la revista des de la seva fundació?

-Pens que un canvi importantíssim va ser quan començarem a fer-la tota en català. L'evolució l'ha marcada la gent que hi ha col.laborat, però jo destacaria com un fet important el creixement en l'acceptació dels margalidans cap a la revista, gràcies a

la qual s'ha pogut consolidar. Crec que també hem de destacar el darrer canvi d'imatge, que agrada molt.

-Qui queda del primer consell de redacció, actualment?

-Si no ho record malament, queden en Joan Malondra, na Maria Fornés, jo i, fins fa poc, en Tòni Mas, que segueix de col.laborador.

-Apostau per una línia més cultural que informativa, no és així?

-Sí, ens decantam més per una revista on l'aspecte fonamental sia la cultura. Això no és només voluntat pròpia, sinó que ve marcat per les circumstàncies: una revista que surt cada dos

Entrevista amb...

mesos, es troba amb informació que esdevé obsoleta. A més la informació du molta feina que lleva temps a altres activitats.

-En aquest sentit, afirmaries que les revistes Can Picafort i Santa Margalida compleixen funcions distintes?

-En realitat, la revista Can Picafort pot fer més tasca informativa perquè surt cada mes, i per les característiques de la gent d'aquell nucli és més convenient. A més allà, com a zona turística, interessa més el dia a dia. Les dues revistes del municipi coexisteixen pacíficament i entre ambdós responsables ens duim molt bé, jo diria que les dues revistes es complementen.

-Ens podries explicar la relació entre la revista i l'Obra Cultural Balear?

-La relació ve d'abans de fer una delegació de l'Obra a Santa Margalida, vaig pensar si la revista es podria integrar a l'associació, com moltes revistes d'altres pobles, i així es va fer. Deprés d'una temporada de publicar-se així, es va fer una delegació a Santa Margalida i la revista hi reflectia les activitats i servava, i serva, l'esperit de l'Obra. Això és tot.

-Com ho feis abans de publicar un número, com vos organitzau?

-Vas arreplegant coses que creus interessants, comentes informacions de dies enrera, t'arriben col.laboracions... i així es va fent. Quan hi ha qualche tema que pot resultar polèmic, o una editorial compromesa, sempre que és possible, es discuteix amb el consell de redacció.

-Quins treballs teus a la revista t'han agradat més?

-Em va agradar molt fer les entrevistes a l'amo en Baltasar March i a en Salvador del Forn, també estic satisfet del reportatge del convent de Santa Magdalena,

...una passa important va ser fer tota la revista en català...

i algunes coses sobre Mascaró Fornés. He de dir que totes les entrevistes són interessants, si no he quedat massa satisfet de cada una, no ha estat culpa de l'entrevistat, més bé de l'entrevistador.

-Has tengut problemes amb els polítics?

-En general el polític és mal d'accontentar. Tots voldrien que anassis a favor seu, destacar el que fa bé i callar el que fa malament. Això porta conflictes, però, passa a totes les revistes. N'hi ha que el seu sistema és l'amenaça, l'insult i la venjança, però no són tots. He de dir que he tengut pressions però no m'he sentit pressionat.

...Em va agradar molt entrevistar a l'amo en Baltasar March i en Salvador d'es Forn...

-Com definiries la línia de la revista?

-La línia d'una revista la marquen generalment els col.laboradors, més que el que hi està al davant. Tú pots tenir unes idees que intentes que no es notin, a vega-

des ho aconsegueixes i altres no. Així hi tot, sempre hi ha gent -sobretot els polítics- que veuen tendències per tot arreu, genaralment, contràries a la seva, però això passa per tot i no n'has de fer un gra massa.

-Ens podries fer el perfil del vostre lector?

-Sincerament, no. Sé que hi ha gent que ho llegeix tot, altres allò que els interessa, però el lector margalidà és poc comunicatiu, excepte quan li pica qualche cosa. Jo crec que la revista es llegeix. A un poble com el nostre, que es distribueixin quasi quatrecentes revistes, és que la gent la llegeix. Les seccions més acceptades potser siguin les entrevistes, les cròniques puntuals, articles de caire cultural o històric...

-Com veus el futur de la revista?

-Pes que ara mateix està consolidada, no esper ni una pujada ni una devallada. El que sí m'agradaria és que la gent s'hi implicàs, que emprassin la revista com a mitjà d'expressió. Que qualcú mostràs interès per la continuïtat de la revista a llarg termini. De fet, hi escriu més gent jove que no vella, i això és bo.

-Un desig, ara que feis el número 50...

-Arribar almanco al número 100, crec que no és una petició massa desmesurada.

-Qualque cosa més?

-Agrair a tothom que ha fet, i fa possible, la publicació de la revista, des del primer anunciant fins a l'últim subscriptor. A tots moltes gràcies, i esperam no defraudar-los. Demanar? demanaria col.laboradors literaris. ▀

TALLER MECANICO
MIGUEL SALVA REUS

**NOU FORD
FOCUS**

C/. Miquel Ordinas, 20 - 07450 Santa Margalida - Tel. 52 32 75 - Tel. mòvil 908 43 66 58

**CONGELATS RAMIS
PEIXOS I MARISCOS**

C/. Miquel Ordinas, s/n.
Tel. 52 38 32   07450, Sta. Margalida

**Centre
Assessorament
Empresarial**

José Trías, 11 - 1º - Tel. 971 85 08 46
Fax 971 85 18 10 - CAN PICAFORT

Ctra. Vella de Bunyola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

**HERTORRES, S.L.
CONSTRUCCIONS**

C/. Lluna, 2 - STA. MARGALIDA
Tels. 52 31 03 - 52 32 89 - 52 30 36

Mateu Ferragut

L'AMO en Mateu Ferragut (Petrero), és sinó el primer, sí el més feel lector de la nostra revista, duu en compte quan ha de sortir i no es descuida d'anar-la a cercar a s'Estany de sa Plaça. Vet aquí el que ens ha dit:

néixer, però no em record de res.

-A quin carrer vàreu néixer?

-En el carrer de ses Vinyes número 69.

-Vós compreu la revista des del primer dia que va sortir?

-Sí, des del primer dia que va sortir la compr i cada vegada que ha de sortir hi vaig varies vegades fins que la tenc.

-I que li trobau a aquesta revista?

-Per a mí és molt bona, molt.

-I qué és allò que més vos agrada?

-M'agrada tot, però el que més m'agrada són les cròniques que fa en Toni Mas que m'agraden en excés, ho llegesc tot i m'agrada tot, però això és el que més m'agrada.

-Llevarieu res de la revista?

-No, seria un crimem llevar res, no, si de cas afegir.

-I que hi afegirieu?

-Qualsevol cosa, qualsevol reportatge, però que parli de Santa Margalida ja em va bé.

-I que trobau d'això que la facem en mallorquí?

-Homo, això és el que toca, noltros som mallorquins, qui la vol comprar que que la compri, però noltros som mallorquins.

-I que trobau al fet que s'hagi arribat al número 50?

-Està molt bé, jo la seguiré comprant i la compr per llegir-la.

-Ja que párlam de revistes, vos recordau de quan es feia el "Foc i Fum" aquí a Mallorca?

-Sí fotre, sí, i que va acabar de fer-se quan va estallar el Moviment. Jo era subscriptor del "Foc i Fum".

-A la Vila hi havia qualcú que hi escrivia?

-Tothom que hi volia escriure, l'amo en Pep Mè era el que la repartia i el que enviava els escrits a Ciutat.

-I coneixeu qualcú dels qui els escriven?

-Sí, aquell que seu allà, en Pere Roca, quan tenia un trull amb en Tomeu Fraret, en va fer uns quants d'escrits pel "Foc i Fum".

-Bé, l'amo en Mateu, voldrieu dir qualque cosa a la gent que llegeix "Sa Revista de Santa Margalida?"

-Homo, que és una cosa molt bona pel poble de Santa Margalida, per a mí és una de les coses bones que s'han fet.

-Idò trobau que hi feia falta?

-I ja hi ha estona que hi feia falta, jo en som un defensor.

L'amo en Mateu, segurament té moltes coses que contar de la Vila, en una altra ocasió aprofitarem perquè ens conti més coses del nostre poble. ■

-Quin és el vostre nom complet?

-Mateu Ferragut Pastor, i ja fa estona que som nat, no és cosa de fa dos dies.

-Com a quants d'anys?

-En fa vuitanta-un, però en faré vuitanta-dos i no estaré gaire, si vols posar vuitanta-dos ja ho pots posar. Aquí n'hi ha un de la meua quinta i ja està cansat de tenir-los.

-Vos vàreu néixer a la Vila?

-Sí, almanco hi era quan vaig

La Balanguera sonarà en els actes oficials

GRÀCIES a una moció presentada pel grup municipal socialista i recolzada pels vots del mateix grup, els d'UM, el de la regidora de cultura del CPU i del regidor d'hisenda del PP, amb l'abstenció de la resta del grup del PP i del GIP, d'ara endavant La Balanguera, com a himne oficial de Mallorca, sonarà en els actes institucionals.

Aquesta moció no hauria d'haver estat necessària ja que La Balanguera no hauria d'haver deixat mai de sonar en aquesta casta d'actes, des de que fou declarada himne oficial de Mallorca. Però, referit al nostre ajuntament, el fet de la moció esmentada i el resultat de la votació, em suggereixen una endevinalla: Els qui no eren partidaris dels himnes, són partidaris de l'himne. Alguns dels qui eren partidaris dels himnes, són partidaris de l'himne. Altres que eren partidaris dels himnes, passen de l'himne. I el poble que, ni fa ni fot, s'ho mira astorat.

L'Escola Vella, canvia de cara

L'ENTORN de l'Escola Vella canvia la seva cara i per afegitò la de la Plaça de s'Abeurador, gràcies a la remodelació que hi ha portat a terme l'ajuntament i

Foto cedida per Àngela Ordinas

que tan encertadament han sabut realitzar els membres de la brigada d'obres, que hi han fet feina, no diré nit i dia, però sí a marxes forçades, però, segons ens han dit, això és degut a que alguna part de les obres havia d'estar enllestida abans del començament de l'escola.

Uns jardins que s'integren al panorama urbà de l'entorn i un parc infantil són les realitzacions de les que podrà gaudir el poble, amb una il·luminació que donarà relleu al conjunt. Aquí volem mostrar dues cares distintes del mateix espai: Poc

després que l'Escola fos inaugurada, devers el curs 1927-28, i l'estat actual.

Problemes a l'Escola de Música

SEMBLA que l'Escola de Música de Santa Margalida no existeix oficialment i que la feina que ha fet fins ara és la de preparar al·lots per tocar a la Banda i anar a exminar-se al Conservatori. El fet és que a la Vila hi ha demanda suficient com

per haver-hi una escola de música com cal. Per tant s'estan fent passes per a la oficialització de l'escola i l'adaptació a la LOGSE.

S'ha volgut separar l'Escola de la Banda i com que la Banda no necessita més que una sala adequada, el desplaçar-la era el que semblava més fàcil, el

problema és que la Casa de Cultura no reuneix unes bones condicions per els assaigs de la Banda i el que es pensa fer és acondicionar-la, almanco fins que es pugui trobar una altra solució.

Tot això ens sembla bé sempre que la Vila pugui conservar i potenciar escola i banda, el desbaratar una o altra cosa seria imperdonable. Al cap i a la fi el que compte és la quantitat d'al·lots i joves margalidans que han après música i el prestigi que ha assolit la banda.

Alguns es queixen de la forma en què s'han fet les coses, el trasllat del lloc d'assaig de la banda sembla que es va fer de manera sobtada i sense un avís previ a qui pertocava i depressa i corrent. Altres ens pregunten: Quin local reemplaçarà la Casa de Cultura, per a reunions, conferències i altres actes?

Normalització lingüística

ENS hem de felicitar perquè la nostra Vila estigui entre els pobles privilegiats a l'hora de rebre doblers per a la normalització lingüística, de part del Govern Balear, sols devers 6, són els que reben 1 milió i entre ells hi ha Santa Margalida, la resta dels pobles que s'han afegit, molts d'ells no arriben al mig milió. No és que avui un milió doni per massa, però amb això i un poc d'esforç de part de l'ajuntament no hi ha dubte que es podria donar qualche passa envant. El que podríem de manar és que es faci un bon ús dels doblers que es destinen a normalització.

Ajuntament

El solar proper al Col·legi nou i les aules escolars

L'ajuntament ha rebut un escrit de la Conselleria de la Funció Pública i Interior que en relació al solar de davant el Col·legi Elionor Bosch diu el que segueix:

"Referent a l'expedient d'expropiació forçosa del terrenys necessaris per tal d'executar el projecte "creació aules escolars amb dotació esportiva, rectificació i alineació del vial" us comunicam que el Consell de Govern d'aquesta Comunitat Autònoma, en la sessió celebrada dia 28 d'agost de 1998, va aprovar, entre d'altres, el següent ACORD

1) Declarar la urgència, als efectes prevists en l'article 52 de la Llei d'Expropiació Forçosa, de l'ocupació per l'Ajuntament de Santa Margalida del solar ubicat: entre els carrers Progrés, carretera local de Llubí i carrer sense nom del nucli urbà de Santa Margalida, necessari per poder executar el "Projecte de creació d'aules escolars amb dotació esportiva, rectificació i alineació de vial".

2) La urgència de l'ocupació queda justificada amb els documents presentats per l'Ajuntament de Santa Margalida en els que consta la necessitat de procedir a la seva declaració atès l'extrema perillositat que suposa pels alumnes la situació actual, ja que part d'ells han hagut d'ésser traslladats a un altre edifici habilitat provisionalment com escola i situat a certa distància, degut a la insuficiència de places escolars a la població de Santa Margalida, amb l'evident perill que això implica, puix per accedir-hi han de recórrer un tram de carretera amb alta densitat de tràfic, varies vegades durant la jornada.

3) Fer constar que durant el període d'informació pública al qual va ésser sotmès l'acord relatiu a la declaració d'urgència, no es van presentar al·legacions."

Canvi de nom dels carrers

En el seu dia, el ple municipal va aprovar el canvi de noms de carrers i la retolació d'altres que no tenien nom, tot això està molt bé, però, per a quan la substitució de les plaques velles per les que portin els noms nous?

Serveis Socials

L'ajuntament de Santa Margalida, sensibilitzat amb el cas del nin de Binissalem, Pau Planas Pol, que pateix una greu malaltia progressiva (distròfia muscular de Duchenne) que pot ésser tractada a EE.UU., ens ha comunicat que vol donar les gràcies a les persones que han fet possible que es recaptassin 155.000 pessetes, apart de les que es varen recaptar a la Parròquia.

Ajudes

Un any més s'han concedit les ajudes no tècniques de l'ajuntament de Santa Margalida, previ informe dels Serveis Socials Municipals. Enguany s'han sol·licitat 52 beques a tot el municipi, distribuïdes de la següent manera:

Nucli de Població	Sol·licituds	Beneficiaris	Quantitat concedida
Santa Margalida	12	26	405.329
Can Picafort	36	78	852.635
Son Serra	4	8	286.000
Totals	52	112	1.543.964

Les festes de la Beata en BLANC NEGRE

-L'afluència de gent als distints actes de les festes, sobretot a l'ofici, a la processó, a la verbena, al concert de rock, a l'ofrena de flors i a la nit de foc.

-El triomf d'Antoni Tauler a les corregudes de bicicletes.

-L'exposició de productes etiquetats en català.

-El pregó de festes i la magnífica actuació de la coral margalidana.

-La qualitat de les orquestres a la verbena del dissabte.

-El sopar a benefici de les obres de la parròquia.

-La nit de foc, que es va consolidant com a un dels actes favorits dels joves.

-La coincidència d'actes i d'horaris (concretament la festa del batre i l'acte de donar el nom d'Antoni Quetglas al camp de s'Estanyol.

-La difícil circulació per dins la Vila, quan hi ha corregudes, ja siguin de mountain bike, de bicicletes o de karts.

-La manca d'enteniment entre l'ajuntament i la parròquia per l'hora de començament de la missa el dia del pregó.

-La baixa qualitat del sò al concert de rock.

-La inevitable -i ja ve d'enrrera- estesa de taules a la verbena. Enguany es feia difícil poder ballar, per manca d'espai.

-La contratació de la mateixa obra de teatre del grup "Pometes". Tres vegades en poc menys de dos anys!!.

Turó del Drac...

Sempre a punt.

AQUEST grapat de retxes sense cap ànini de lucre només pretén donar a conèixer al nostre poble les activitats que l'Agrupament Escolta i Guiatge "Turó del Drac" realitza. Activitats a vegades desconegudes per a molta gent que no xucla del nostre tarannà. Ara volem esser sincers i dir que la intenció d'aquesta memòria escrita de la nostra vida com associació, és la de demostrar als polítics de torn les activitats que realment feim. Som útils i feim servei al poble, valoram el treball i volem fer bé les coses... Per tant creim que ja és hora que ens tinguin en compte, ens valorin i ens donin suport per enfrontar i solventar les nostres dificultats, necessitats i mancances.

Passades les festes de la Beata que omplen de bauxa i alegria la Vila, ens donen al Turó l'energia suficient per començar

un nou curs. Però, aquesta vegada els pares dels nins i nines volgueren agrair la tasca dels caps i ens convidaren a tots a sopar, dia 11 de setembre, al bar restaurant Ideal. Ens varem llepar els dits de bo que va ser, per això anomenarem cap i cuiner honorífic del Turó a n'en Pep de l'Ideal. Això no fou tot, els pares ens feren un energètic present: una alternadora per poder il·luminar els campaments en les nits sense lluna plena.

Aquell sopar va ser una gran xeringada d'encoratjament i suport pels caps. Un grup de pares es va oferir amb molt d'en-

tusiasme per representar tots els pares dins el Consell d'agrupament.

Després d'unes fortes dosis energètiques, que els caps agraïm als pares, ens reunirem per posar fil a l'agulla i organitzar el nou curs. Empesos tots pel dinamisme escolta i conscients de fer servei, decidírem organitzar una acampada convidant tot el poble a participar-hi. Va sorgir el "Serà Gros 98". Una acampada ambientada en l'Edat Mitjana de la Vila, en el temps del

Comte Mal i en Baltasar Calafat. Hi havia cavallers, donzelles, bruixes, mags, monjos, bufafocs, trovadors, castells, cavalls, torxes, festers i foc... Tot allò que ambientàs una fira d'un poble medieval. Després de sopar arran del foc, la vetlada va consistir amb una pista de jocs convertida en una fira medieval. L'Hort d'en Degollat fou el lloc idoni per celebrar aquellencontre, però la pluja del diumenge ens va espenyar la festa i haguérem de passar la resta del matí al poliesportiu.

Desde Sa Revista volem saludar tots els margalidans i convidar-los a fer poble amb nosaltres. Per això ens esforçam a merèixer confiança i feim confiança a tothom.

Fins una altra! ▀

A. E. G. Turó del Drac

LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S.A.

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

AUTOS RIERA-QUETGLAS, C.B.

Su concesionario CITROËN y SUZUKI

Tel. Sta Margalida: 971 52 38 01

Tel. Ca'n Picafort: 971 85 01 80

Gent Major

Activitats Associació Hero

EL viatge a París s'ha complert, talment com estava previst. Visitarem, entre d'altres coses, Els Camps Eliseus, l'Arc del Triomf, la Plaça de la Concòrdia, la Torre Eiffel, un passeig amb vaixell pel riu Sena, Montmatre, Església del Sagrat Cor, Eurodisney... visitarem també els jardins del Palau Versalles, residència que fou del rei Lluís XVI, i l'església de Notre Dame.

Degut a la limitació de places, s'han quedat 25 persones en llista d'espera, està previst

realitzar un segon viatge a París la segona quinzena del mes d'abril del 99; els interessats ja s'hi poden apuntar.

Amb molta il·lusió s'ha programat un viatge a Galícia els dies 6 a l'11 de novembre, les places s'han esgotades, si qualcú no hi pot anar hi entrarà el primer que estigui en la llista d'espera.

Dia 28 d'octubre hi ha programada una excursió, amb desdijuni, dinar, ball, visita a varis pobles i a una moderna fàbrica d'embotits estam convidats a degustar els productes.

Una altra excursió pel dia 27 de novembre, amb berenar, conversa comercial, dinar i ball a les cases de Son Sant Martí. Aquest dia tot és de franc. Aquesta oferta anirà acompanyada d'una excursió de 4 dies a Menorca

que inclou: viatge, excursions, hotel en pensió completa. El preu, tot inclòs, és de 16.900 pessetes.

A partir del 15 de novembre es posaran al cobrament les quotes de 1999.

Ja són a la venda les paperetes de Loteria de Nadal.

El diumenge dia 20 de desembre a les 12'00 hores, hi haurà una missa pels socis difunts, a les 13'00 assemblea general ordinària, després dinar de Nadal i ball amb orquestra. Tot de franc inclòs l'autocar per anar a s'Alqueria. S'ha de retirar el tiquet per a l'entrada al Restaurant.

Tots hi estau convidats.■

m.m.

Activitas APAMA Col·legi Elionor Bosch

*Les activitats extraescolars pel curs 1998-99, són les següents:

**FUTBOLET - KÀRATE
CIMNÀSTICA ARTÍSTICA - ANGLÈS
PSICOMOTRICITAT I TEATRE**

Hi ha inscrits 83 alumnes. Totes les activitats segueixen obertes per a la inscripció.

Properament es faran proves per cursos d'informàtica i programes.

*Hi ha previstes eleccions per al Consell Escolar, per a l'elecció de 2 representants: pares/mares.

*Pel dia 10 de novembre se celebrarà l'Assemblea

General, al menjador de l'Escola Nova. S'elegiran 3 nous membres de la junta directiva.

*QUEIXES:

-Procedents dels mestres, referents al mal estat del Col·legi Vell. S'ha comunicat per escrit al Consell Escolar.

-Procedent dels pares, referent a la venda de llepolies a l'interior del Col·legi. S'ha comunicat reiteradament al Consell Escolar.

-L'APAMA, lamenta el retard en la construcció de les aules que s'estan fent a l'Escola Nova. Tot i que es pensa que és una millora, potser s'hauria d'haver evitat molèsties als alumnes, fent les obres durant l'estiu, tal com s'havia acordat. Els temes burocràtics ho han impedit.■

APAMA

• Esports

S'Estanyol portarà el nom d'Antoni Quetglas Frontera

EL dissabte dia 29 d'agost, com un acte més de les festes de la Beata, va tenir lloc l'acte de donar el nom: "Antoni Quetglas Frontera" al camp de futbol de S'Estanyol.

L'esdeveniment va suposar un homenatge a la figura d'Antoni Quetglas, pressident que fou de l'equip de futbol margalidà, "Margaritense", durant l'època més lluïda i de més èxits en la vida del club.

Per unes hores, el vell camp de S'Estanyol va reviure èpoques d'esplendor futbolístic, encarnat en antics jugadors

que volgueren sumar-se a l'homenatge, entre els veterans del Mallorca el quasi legendari Àngel Gómez (Bolao), i entre les velles glòries del "Margaritense", les figures del goleador Esteva Mas, Bussi o Pep Jaume.

Antoni Quetglas es va veure acompanyat pels seus familiars, amics i aficionats, vells i joves, a l'hora del descobriment de la placa que dona el seu nom al camp de futbol de Santa Margalida d'ara endavant, en una tarda que suposam que per a ell serà inoblidable.■

Obres a la Parròquia

Durant les passades festes de la Beata es feren varies recaptacions a benefici de les obres de l'església parroquial, per diversos conceptes:

Recaptació Concert Lluís Llach, cedida per l'ajuntament:	730.000 pts.
Bacines de l'Ofici del dia de la Beata:	243.685 pts.
Sopar d'estiu i venda de gerres:	556.500 pts.
Total recaptat	1.530.185 pts.

La parròquia vol donar les gràcies a totes les persones que han contribuït i comunica que el dia 26 d'octubre tengué lloc la visita de l'arquitecte del Bisbat, per donar començament a les prospeccions geològiques i arqueològiques, necessàries per emprendre el començament de les obres.■

Moviment Parroquial

Matrimonis:

- 5, setembre .-José Maria Castillo Maya amb
Josefa Megías Medialdea
17, octubre .-Antoni Estelrich Calafat amb
Francisca Tauler Escalas

Baptismes:

- 5, setembre .-Elisabeth Castillo Mejías
13, setem. .-Guillem Ximelis Malondra
4, octubre .-Margarida Jaime Colomar
18, octubre .-Simó Gayà Muntaner

Defuncions:

- 23, agost .-Maria Perelló Fornés, 70 anys.
3, setembre .-Catalina Moragues Carreras,
(Cama), 79 anys.
29, setembre .-Antoni Moragues Miquel
(Ca s'Escolana, Muro), 42 anys.
30, setembre .-Josep Tauler Capó (Racó),
76 anys.
1, octubre .-Bernat Salas Torres (Salas),
69 anys.
6, octubre .-Carmen Cárdenas Arroyo,
70 anys.
13, octubre .-Mateu Monjo Flò (Silis),
79 anys.

FUSTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
Sta. Margalida

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/. Menorca, 3
Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 86 20 92
07420 SA POBLA

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita. Mallorca.
Tels. 971 52 31 31 - 97152 38 38
Fax. 971 52 37 95

Òptica Santa Margalida

Passeig d'es Povàs, 25
Tel. 52 39 22 - SANTA MARGALIDA

Òptica Ca'n Picafort

Passeig Colón, 92
Tel. 85 15 36 - CA'N PICAFORT

**SUPERMERCAT
CA'N PARRIC**

COMESTIBLES • TESTS
MENJAR PER A ANIMALS

Productes MARTÍ

D'EN MARCH, 26 - 30
DE SES JOVADES, 28
TEL. 971 52 30 77
FAX 971 52 36 74
SANTA MARGALIDA

SAL - PEBRE
I LLEGUMS

**ASSESSORIA EMPRESARIAL
i DE GESTIÓ OLIVER, S.L.**

Plaça de la Vila, 36 - 07450 SANTA MARGALIDA
Tel. 52 34 08 - 52 38 04 - Fax 52 38 04

ASSESSORIA FISCAL - COMPTABLE - SERVEIS INTEGRALS A EMPRESES
DECLARACIONS DE RENDA, PATRIMONI I SOCIETATS - COMPTABILITATS
ASSEGURANCES - GESTIONS I TRAMITACIONS EN GENERAL

HERRERIA Y CARPINTERIA DE ALUMINIO
CALAFAT-TAULER, S.C.

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 971 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

Sta. Margalida agermanada amb els pobles de Tàrbena, Xaló i Barx.

EN el cor de la província d'Alacant, tres pobles: Tàrbena, Xaló i Barx, s'han agermanat amb la nostra vila margalidana i, com va dir a Xaló la presentadora de l'acte d'agermanament, "Amb qui millor ens podíem agermanar que amb els pobles que ja són germans de sang? Si la vila de Santa Margalida és la nostra mare, el poble de Barx és el nostre fill". Tot va tenir com a principi la presència de mallorquins, sobretot margalidans, a la repoblació d'aquelles terres, en el segle XVII, després de l'expulsió dels moriscs, cercant uns millors mitjans de vida, lluny de la terra de naixença.

El diumenge dia 18 d'octubre, una representació de

Santa Margalida, encapçalada pel seu Batle, Antoni del Olmo, la presència de la regidora de Cultura, Francisca Bonnín i membres de l'Àrea de Cultura de l'ajuntament, visitaren, en un atepit programa, les terres alacantines i els pobles de Tàrbena (700 habitants) i Xaló (devers 2000 habitants), amb l'objecte de l'agermanament amb aquest darrer poble i amb el de Barx. Els pobles veïns de Lliber i de Fageca hi foren representats pels seus batle i batlesa respectivament.

Amb Tàrbena, l'acte d'agermanament tengué lloc a Santa Margalida durant les festes de la Beata de 1997, però calia la devolució de la visita i trepitjar en viu les terres que acolli-

ren tants margalidans, a la darrerria del segle XVII, fins al punt que encara aquell poble conserva llinatges, costums i alguns trets de la parla dels seus avantpassats vileros.

L'encant de l'entorn muntanyenc de Tàrbena, la senziellesa i pulcritud de cases i carrers i l'acollida i hospitalitat de la seva gent, impresionaren de veres el grapat de margalidans que s'havien desplaçat fins allà, si val dir-ho, amb massa presses i premura d'un temps ben aprofitat.

L'acollida del poble de Xaló no va esser manco afectiva i càlida que ho havia estat la de Tàrbena, allà coincidíem amb les festes que Xaló dedica a la Mare de Déu Pobra, els ca-

rrers endomassats, la gent, mudada i festosa, omplia la plaça, amb un cadafal des d'on una presentadora es va dirigir al públic donant els antecedents històrics de l'acte d'agermanament que anava a començar entre els pobles de Bartx, Santa Margalida i Xaló.

Les paraules del batle de Bartx encetaren l'acte, i el seu parlament fou rubricat amb les notes de l'himne oficial del seu poble. A continuació li tocà el torn al nostre batle, Antoni del Olmo, després del qual s'escoltaren les notes de la Balanguera i, finalment, parlà el batle de Xaló, amb el colofó musical d'una peça popular de títol "Muxaranga" interpretada, com digué la presentadora, per la "flauta i el tabalet".

L'acte d'agermanament va concloure amb una encaixada de mans dels tres batles, parlaments del regidor de cultura de Xaló, intercanvi de records, i un concert interpretat per les bandes de música de Bartx i de Xaló, contrapunt musical que no podia faltar en una terra de tanta tradició filarmònica com és aquella.

A destacar de la diada de germanor entre els pobles amics, l'emoció de l'encontrada, la consciència d'unes arrels comunes assolides amb satisfacció i complaença, per una gent allunyada físicament però apropada en els orígens; el desig que els llaços del passat esdevinguin lligams de present i de futur i, sobretot, la immensa hospitalitat, la cordial acollida i el vertader sentiment d'amistat, enfortit pel coneixement de la història compartida i pel contacte entre la gent i els pobles.

Des d'ara, per mitjà de l'agermanament amb els pobles de Tàrbena, Bartx, i Xaló, la presència de Santa Margalida a les terres de la Marina d'Alacant, no serà només una referència en els llibres d'història i en els documents parroquials, a l'abast d'uns quants lletraferits i gent de llibres, sinó que serà una presència viva, fonamentada en unes arrels comunes i una cultura i una llengua compartides.■

Rafel Bordoy

RESTAURANT - BAR

**NOCES
COMUNIONS
MENU DIARI**

Ctra. Manacor - Inca, Km. 9 - Tel 83 02 46 - PETRA - **LOCAL CLIMATITZAT**

Sobre l'Escola Municipal de Música

HE seguit perplex i impotent, els canvis que s'han produït a l'Escola Municipal de Música de Santa Margalida, aquest principi de curs, com a usuari per partida doble: personalment i com a pare d'una alumna. Això, supòs que em dona veu per a dir el que hi pens d'aquest desgavell que s'ha muntat però desgraciadament, i d'aquí la impotència que sent, no hi tenc vot, poder de desició. Això és cosa dels polítics del poble.

Vaig assitir a la reunió que es feu a la Casa de Cultura, presidida pel batle i l'equip directiu del Conservatori Professional de Música de les Illes Balears, per veure si ens donarien aclariments i esperances. Pel que es va dir allà, els únics estudis vàlids acadèmicament són els que es cursen al Conservatori. Què passa llavors amb les escoles municipals o particulars? simplement que no tenen cap validesa acadèmica. Vol dir això que no valen per res? De cap manera. I el que s'aprèn allà?

Què no és important? O és que tots els que estudien música tenen com a únic objectiu entrar al Conservatori?

El director del Conservatori (un lloc molt elitista pel que vaig poder comprovar) ens ho pintà molt negre per poder accedir-hi. Perquè no just existeix el problema d'entrar dins ell si hi ha plaça, sinó que llavors s'hi ha d'afegir el de desplaçar-se a Palma dos, tre, quatre, cinc, horebaixes a la setmana, amb tot el que això reporta a pares i alumnes, (que treballen i estudien, no ho hem d'oblidar) d'hores, quilòmetres i estress.

Però el vertader i important canvi a l'Escola de Santa Margalida (i molt negatiu hi afegesc jo) ha estat llevar a D. Jordi Rosselló i Lliteres de donar classes de solfeig-llenguatge musical. Això marcarà una fita, un abans i un després.

Don Jordi, un gran mestre, sap tractar i inculcar la música

als seus alumnes com no ho he vist en ningú. I això és més important que qualsevol canvi, si es vol dir així, d'adaptació a la LOGSE. A un mestre com ell se li ha de deixar donar tot el que té dins, cal aprofitar el seu caràcter i les seves qualitats. La meua experiència en educació m'ha fet veure que un bon mestre està per damunt una bona llei, com és la LOGSE, si tenim una bona llei, però no tenim bons mestres, NO TENIM RES.

I com que pens que l'Escola de Música de Santa Margalida ha de tenir com a objectiu bàsic ENSENYAR MUSICA (i no preparar els alumnes per entrar al Conservatori com va dir el seu director, que pot ser un objectiu secundari i a més pot ser la causa de moltes decepcions) i d'això D. Jordi ha demostrat que en sap molt així com estimular positivament els alumnes, és per això que deman als responsables (i pel que he pogut comprovar és l'opinió de molts de pares i alumnes) que els alumnes que han començat amb ell puguin continuar amb D. Jordi els estudis de llenguatge musical abans que sigui massa tard. ■

Magi Ferriol Bauçà

*Estam al seu
servei en tot allò
referent a
papereria i llibreria*

**MATERIAL D'OFICINA
MATERIAL ESCOLAR
LLIBRERIA**

C/. Buenavista, 78 - Tel. 85 17 82 - Can Picafort

TALLER DE FERRERIA
**Sebastià Ferrer
Moragues**

**Treballs en General de
Ferro-Alumini
Acer inox. i Metallisteria
Servici Guillotina i Plegat**

Pou de Sa Garriga, 22-24
Tel./Fax. 52 34 20

07450 SANTA MARGALIDA

LANCIA YPSILON

FIAT PUNTO

AUTOS MOREY ROSSELLÓ

Servici Oficial:

FIAT

C/. Industria, 1 - Tel. 971 52 36 70 - STA. MARGALIDA

ECONOMISTA
ASESOR FISCAL

SEBASTIÁN PASTOR PERELLÓ

GESTION ADMINISTRATIVA, FISCAL, LABORAL Y CONTABLE

Costa i Llobera, 26-B - 07458 CA'N PICAFORT

Tels. 971 85 00 66 / 971 85 00 38 - Fax. 971 85 10 86

GESTORIA
ADMINISTRATIVA

**VIDRES
CA'N PICAFORT**

TODO TIPO DE ACRISTALAMIENTOS

BISELADOS

ENVARILLADAS

EMPLOMADAS

CRISTAL CAMARA

ESPEJOS

GRABADOS

TALLADOS

CRISTAL SEGURIDAD

Tif : 85 25 39

Crta. Arta-Alcudia nº 6 - 07458 - Ca'n Picafort

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADÒR, 10
TEL - FAX 971 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 971 85 05 24
C'AN PICAFORT

Sr. Director:

A les darreres revistes hi han sortit publicats distints articles del Grup Municipal Socialista a l'Ajuntament de Santa Margalida, i a les mateixes també hi surten els escrits de contesta que fa el Partit Popular als nostres escrits.

Jo li vaig comentar fa varis mesos, que no entenia la línia informativa que seguia la revista, ja que per a mi era mal d'entendre que a un comunicat que surt avui, ja sigui contestat a la mateixa revista. Vostè em va dir que era normal ja que si el nostre escrit havia sortit prèviament a la revista de Can Picafort, no podia negar-se a publicar allò que el Partit Popular contestés en resposta a l'escrit nostre. Em va afegir també que nosaltres en tot cas podíem fer el mateix.

Però el Grup Socialista entén i així ho ha fet, ha contestat de manera cronològica a la revista que

pertocava, esperant el seu torn informatiu, perquè d'això es tracta i no d'una altra cosa.

A través de la revista volia de nou obrir el debat, i manifestar que ho continuo sense entendre, perquè a la darrera revista amb la quantitat de comunicats del Grup socialista i del PP, és difícil que el lector pugui entendre on se situa, no sap qui contesta a qui o a quin escrit, és un vertader laberint que no fa més crear dificultats als lectors.

Això per res ajuda al lector a l'anàlisi o reflexió, que de per si ja és difícil, i més quan estam parlant dels polítics. I li he de dir que n'he parlat a varis periodistes de distints medis informatius, i m'han manifestat que per ells no és d'allò més correcte informativament parlant.

Miguel Cifre Ferrer

Portaveu del Grup Municipal Socialista

Nota de la Redacció:

Sols unes precisions a la carta del portaveu del grup municipal socialista:

-És fa difícil mantenir un debat quan d'opinions es tracta i esperam que algunes explicacions li ajudin a entendre el que diu que no enten.

-Aquesta redacció no té perquè saber d'on treuen les informacions els polítics quan fan els seus comunicats - si hem fet algunes puntualitzacions eren encaminades a evitar les lògiques susceptibilitats dels polítics-. El que no hem fet mai ni farem, és mantenir un escrit sense publicar o publicar-lo al cap de tres mesos (tengui en compte la periodicitat de la nostra publicació), per raó de la conveniència de qui l'envia, donant el mateix tracte a tothom, que això sí que és el que pertoca

-La revista de Can Picafort és un mitjà de comunicació com tots els altres, a l'abast de qualsevol, i una font d'informació com qualsevol altra.

-Consideram els nostres lectors prou intel·ligents com per saber destriar el sentit dels comunicats i dels comunicants.

-Respectam l'opinió del signant de la carta, i la dels periodistes esmentats, encara que aquests darrers semblin predicar el que no creuen.

CHAPISTERIA Y PINTURA

Gabriel Molinas Font

Miquel Ordinas, s/n. - Tel. 971 52 34 37
SANTA MARGALIDA

Bar

Can Maco

DES DE
1933

PÇA. S'ABEURADOR, 5 - TEL. 971 52 32 23
07450 SANTA MARGALIDA

Grup Municipal Socialista PSIB-PSOE

EN els nostres escrits publicats en els mitjans de comunicació, pertinem explicar quins han estat i són els nostres punts de vista, sobre temes tan importants com urbanisme, adjudicacions d'obra, contractacions de personal, abocador, dipòsit de cendres, gestió dels doblers públics, camp de golf, aigua potable, transparència municipal, participació ciutadana..., sempre ho hem fet amb raons i arguments, basats en les nostres pròpies conviccions, que vénen corroborades mitjançant documents existents en les dependències municipals.

Des del PP, en els seus comunicats ens responen sempre amb diversos tipus d'acusacions i sempre sense cap casta d'argumentació documentada, deim el PP ja que és el qui els subscriu, tot i això per part d'algun regidor o simpatitzant se'ns ha manifestat que no compartien el tarannà ni el contingut dels mateixos. Tampoc el darrer comunicat del PP no el subscriuen ni el CPU ni el GIP, comunicats que abans sí que subscrivien de manera conjunta els tres grups.

Aquestes línies sobretot van dirigits a aquell o aquells que no dient la veritat com a norma contenen, sense empegueir-se, mentides ofioses que són aquelles que es diuen amb ànim de servir o agradar a qualcú, que es diuen per aquell o aquells que creuen hi ho han dit que en política tot val, i a aquesta casta de gent hi ha que recordar-li que "ES VERDEROL"

no canta a l'hivern.

Els regidors socialistes, deim que hi ha diferències, massa, perquè creiem que els doblers, l'ambició, la hipocresia, el servilisme, la xuleria, el favoritisme, el xan-tatge, l'amenaça, no són valors que compartim ni admitim, en que són l'única premisa i punt de referència d'alguns que avui ens governen. El nostre despreci i rebuigament a aquesta casta de polítics que s'acosten "al sol que más calienta", al polític que afirma una cosa i en fa una altra, perquè entenem que la política ha de fer-se des d'un pressupòsit ideològic i des d'una realitat històrica que ningú, per molt que vulgui, pot obviar al seu antull i conveniència.

En la nostra etapa de govern es va fer una gran inversió en matèria d'abasteixement d'aigua potable per a Can Picafort i Son Serra de Marina, una inversió que fou recolzada pels vots de CPU i UM i rebutjada pel PP, aquesta és la veritat, no va ésser, com diu el PP "un caprici del Sr. Cifre per carregar-se un competidor".

Els SOCIALISTES continuarem lluitant a pesar de l'oposició del PP per a que Can Picafort pugui tenir cabal suficient d'aigua de titularitat municipal, així com que les tarifes de l'aigua que han de pagar els ciutadans siguin sobre costos reals i no sobre acords polítics i de conveniència, que perjudiquen a la majoria de ciutadans en benefici d'uns pocs. El PP amb els seus vots, no podia ser d'altra manera, va donar suport a que les tarifes d'aigua potable de Can Picafort sofrissin un notable increment, malgrat el batle a qualque medi de comunicació

afirmàs: "que les tarifes de l'aigua de Can Picafort fins i tot podien baixar". Són massa les evidències que posen a cadascú en el seu lloc, lloc en el que sempre han estat i han volgut estar.

En la nostra etapa de govern, totes les adjudicacions de solars foren aprovades pel Ple amb el suport de CPU i UM, venda de solars justificada en la necessitat d'iniciar inversions prioritàries i inaplaçables, que beneficiaven la majoria de ciutadans, com les següents: Pavelló d'Esports i piscina de Can Picafort, pous i conduccions d'aigua potable, etc. etc. tots els solars es varen adjudicar pel procediment de concurs o subhasta pública, en els que es valorava principalment l'oferta econòmica, aquests solars estan convertits avui en el major Patrimoni Públic Municipal.

Però sí que ens pot aclarir el PP o millor qui vol sembrar els dubtes amb les seves afirmacions, el següent: On són els solars que s'havien de cedir a l'ajuntament i no se cediren de les següents urbanitzacions: urbanització Son Seïra, urbanització "Cortijo Alto", urbanització devora el Sector 5, Interès social de "Son Eulari", urbanització del carrer Jovent, etc. etc. etc.? Perquè de tot això sí que sabrà dir qualque cosa qualcun del PP, ja que té informació de primera ma, al seu abast.

Sí que podem afirmar amb rotunditat que cap representant del grup Socialista ni cap familiar, té cap solar en aquestes urbanitzacions, ni cap casa, ni cap interès urbanístic, però sí que podem dir hi ho afirmam amb rotunditat que qualque membre del PP, no pot fer tal afirmació com feim

nosaltres, a no ser que sigui veritat que "ES VERDEROL" canti d'hivern.

I podem fer una altra afirmació rotunda, que és de domini públic, tampoc de totes aquestes urbanitzacions el municipi va obtenir cap cessió, ni un simple solar i no governaven en aquell temps els socialistes, i una altra afirmació que en la nostra etapa de govern es va haver de destinar centenars de milions dels pressuposts municipals per dotar aquestes urbanitzacions de serveis elementals com: conduccions d'aigua potable i aigües residuals, aceres, il·luminació, zones verdes, etc. etc. ja que els urbanitzadors no posaren cap classe de servei. Doblers que hem hagut de pagar tots els ciutadans per pal·liar una gestió pública que va eixugar les arques municipals. La memòria històrica no s'ha de perdre, un poble l'ha de tenir present per molt que simples aventurers pretenguin eliminar-la de la consciència dels ciutadans.

La construcció d'una vivenda dels nostre portaveu Miquel Cifre, sempre ha estat assumida per ell i mai no ha evitat el debat públic sobre el particular. Però sí que hi ha que dir, que dita construcció es va realitzar molt abans que tengués cap càrrec públic ni ell ni cap familiar seu, i dir a més que en la seva etapa de batle mai no va fer cap tràmit administratiu que li pogués permetre treure beneficis a efectes de regularitzar la situació urbanística de la finca. Que per cert la vivenda va ser construïda en un terreny rústic propietat d'un familiar seu i no provenia d'aquestes cessions que els urbanitzadors havien d'haver fet al municipi, cosa que altres sí

han fet.

Però si les pretensions del PP en matèria urbanística és normalitzar les obres irregulars totes per igual els donarem suport, les hi enclorem totes. També els donarem suport en què es torni al municipi totes les cessions de terrenys en urbanitzacions que no es varen donar, en què es torni al municipi tots els solars que avui estan en mans de polítics o de familiars seus, en què s'indemnitzi al municipi tots els cents de milions de despesa per la infraestructura no posada pels urbanitzadors, etc. etc.

L'ajuntament de Santa Margalida té des de l'any 1990 un conveni per a la recaptació dels seus tributs amb la Comunitat Autònoma, la qual és governada pel PP des de fa 15 anys, y el nostre regidor Tòfol Salvà no treballa per a la Comunitat Autònoma. El que va fer el Sr Salvà com a regidor d'hisenda fou negociar aquest conveni des del primer dia, per considerar que era millorable per a les arques municipals, en el sentit de baixar el percentatge del 4% al 3% que havia de pagar l'ajuntament a la CAIB estipulat en 1990, la qual cosa suposava un estalvi per a les arques municipals de devers SIS MILIONS de pessetes anuals, i va aconseguir a més que el nostre ajuntament cobràs per primera vegada 25.000 pessetes mensuals, en concepte de la utilització d'instal·lacions municipals, i aquestes sí de l'empresa en la que treballava i treballa. El que ha dit el PP sobre aquest tema és propi de persones roïnes, miserables i que tenen com únic objectiu una ambició desmesurada en fer de la política un medi de vida.

La nostra gestió política es basava més en apropar l'ajuntament als ciutadans i no apropar els ciutadans al PSOE. Ens preocupa que els ciutadans tenguin credibilitat i confiança en les institucions per damunt de tot, per això volíem la seva participació, els plens no els feiem al migdia, les votacions eren públiques, mai no demanàrem una votació secreta com va fer el PP per elegir el jutge de pau, mai no diguerem una cosa i en férem una altra, com és freqüent ara a manera d'exemple el batle deia en un medi de comunicació "...gastarem tres o quatre milions més en l'apartat de festes..." els socialistes afirmam que ha gastat més de DEU MILIONS respecte d'altres anys.

No acceptam recomanacions sobre Cuba, dels qui l'únic que coneixen o tenen per referència d'aquest país, són: els "puros habanos" i el turisme sexual.

Per governar no basta tenir la força bruta, no basta el pes dels vots, manca el pes de la raó, podeu asservir amb la mentida i la insidia, però la veritat i el progrés no els detenen persones sense cap tipus de consciència personal ni política, com està demostrant qualche gent del PP, que posa per davant les seves ambicions polítiques per damunt de les persones.

Feim nostres les paraules de Salvador Allende que deia un 9 de setembre de 1973 "SIGAN VDS. SABIENDO QUE MUCHO MAS TEMPRANO QUE TARDE, DE NUEVO SE ABRIRAN LAS GRANDES ALAMEDAS POR DONDE PASE EL HOMBRE LIBRE PARA CONSTRUIR UNA SOCIEDAD MEJOR."

Grup Municipal Socialista

A mi no em potetja ningú

QUAN parlem de potades normalment es referim al fenomen totalment "involuntari" d'aixecar el peu en un sentit determinat, amb l'efecte "no volgut" d'impactar en una altra persona o animal o en una cosa o un vegetal. I he dit en una altra persona o animal perquè depèn de qui pegui la potada, allò que el motiva a fer-ho i el context on ho fa, aquest serà tan persona o tan animal com el qui rep. Sí senyor, tot és relatiu, un exemple del que he dit podria esser ben bé aquesta història fictícia: imagineu-vos qualcú que està prenent un cafè un matí de dimarts a defora d'un bar de la plaça d'un poble on hi ha mercat, el saborós gust del cafè quasi el fa entrar dins un estat mescla de nirvana i de confusió hipnòtica (una sensació parellada a la que si una persona et diu que et té per un amic, passada una hora et diu tot just el contrari, i així indefinides i infinites vegades). Men-

tres pren el cafè, de cop i volta i sense que la persona hagi dit res inconvenient (no s'ha de confondre tampoc la diplomàcia amb la hipocresia) un company de taula li diu: "et potetjaré", s'aixeca de la taula i totalment prè per un estat mental d'excitació - com si hagués tengut una pujada de sucre, un parkinson sobtat i coma neuronal irreversible se'n va. Idò perquè vegeu que tot és relatiu: jo pens que si aquest company hagués potetjat el diplomàtic bevedor de cafè, hauria fet d'animal, però si el bevedor de cafè, veient el deliri del company de taula, no hagués estat pacient i li hagués pegat una bona potada a la boca (a fi que pogués tastar la sola de la sabata, que diuen que té efectes tranquilitzants i antipsicòtics) hauria fet de persona nerviosa i res més. Aqueixa és la diferència entre la catatonia mental d'alguns potetjadors i la serenitat d'altres. Per cert: la història m'ha quedat brodada i per això crec que cal dir que tota semblança amb la realitat és pura... ficció? ▀

El Pi de Son Torell

SYP

A PROP DE CA VOSTRA!!

Al Carrer Jon Monjo March de Santa Margalida

Una abraçada molt forta

Santa Margalida, 9 d'octubre de 1998

L'estiu ja ens ha deixat definitivament i ha donat pas a la primavera d'un hivern que s'anuncia molt més fred que mai per a mi.

Com et va tot? Esperaves aquesta carta? Suposo que en el fons no et sorprenen gaire les meves paraules. Sabies que t'escriuria d'un moment a l'altre perquè va ser tan preciós el temps que vam passar junts que ara no puc assumir la idea de no veure't mai més. Penso en la teva absència i el fred d'aquest hivern que s'acosta penetra dins els meus ossos. M'envaeix un aire de tristor que s'estén dins mi com un glop d'aigua congelada. Aquest hivern serà molt diferent sense tu perquè t'enyoro tant...

Voldria veure't i parlar i riure amb tu. Em fa falta el teu bon humor, el teu optimisme davant els problemes, la teva forma de veure la vida...

Quan eres aquí mai no vaig ser conscient de la influència que exercies en mi. No pensava que pogués arribar a marcar-me tant. Ara m'adon del gran canvi que ha sofert la meua vida des de que et vaig conèixer. Ara que ja no et tenc aquí. Poc a poc, descobresc totes les coses que vaig aprendre de tu, tantes i tantes coses! No passa ni un sol dia que no pensi en tu i sempre hi ha algun fet que fa que et recordi. A vegades encara crec

que no te n'has anat i que et veuré d'un moment a l'altre. Sovint parlo com si fossis aquí o com si t'hagués vist poc temps abans. Ara començo a entendre el significat de tot aquell temps que vam passar junts.

La teva marxa m'ha fet pensar en tots aquells amics o ami-

gues que he fet durant la vida i dels quals m'he anat distanciant sense cap motiu concret o sense adonar-me'n. Molta gent amb la qual ja quasi no parlo, però que en el fons sempre vénen amb mi, vagi on vagi. Em sap molt de greu no mantenir el contacte, però sé ben cert que el temps que vaig passar amb tots aquests amics no va ser gens inútil. Simplement la vida va canviant i amb ella també els llocs, les experiències, la gent... I són aquests canvis ben aprofitats que ens fan "créixer".

Podríem dir que jo vaig créixer al teu costat i ara en veig els resultats. Perdona'm si no vaig veure i no et vaig dir mai el que significaves per a mi. Perdona'm si no vaig saber fer-te entendre que d'amistats com la te-

va se'n troben poques en la vida.

El temps passa i de cada vegada es fa més difícil suportar la sensació de no saber res de tu. Conta'm que fas, que n'és de la teva vida, com et va tot... Fes-me saber com estàs és l'única forma de no distanciar-nos per

a sempre... I jo no vull perdre la teva amistat.

Però no cal que et preocupis per mi. Per molt de fred que faci aquest hivern, per molt que t'enyori, seguiré endavant perquè és una de les coses que més vaig aprendre de tu. Si, he après a somriure davant els problemes i a posar coratge davant les circumstàncies adverses de la vida.

Espero que no canviïs mai i que sempre conservis el teu somriure. Jo et desig molta felicitat i que sempre puguis aconseguir tot el que et proposis.

Una abraçada molt forta

Ramon Farríols

Festa de Tots Sants

UNA de les grans festes de l'Església és la que en deim: "Tots Sants", amb la que glorificam Déu, en bona alegria, fent festa en un sol dia, a tots els sants, des dels qui estan en el martirologi, canonitzats solemnement, fins als tants i tants que, sense nom conegut en la Terra, estan escrits en el registre del Cel.

Cada sant és una obra meravellosa de la immensa bondat i misericòrdia de Déu, cada sant és un intercessor, un misser, demanant davant Déu en favor nostre: misericòrdia, clemència, perdó i altres gràcies pel nostre bé. Cada sant ens mostra un camí diferent pel qual arribarem a la santedat.

El dia de Tots Sants, la gent es vestia amb la roba dels diumenges i si podia, un poc més, i s'ho pagava; era i és un dia de "gaudeamus", un dia d'alegria, dia d'arreglar tots els sants en una sola festa, dia d'alegria en el Cel i en la Terra, en què els àngels s'alegren en la seva companyia i en què nosaltres ens alegrem de la seva glòria, ens miram en el seu exemple i ens aprofitam de la seva intercessió.

El dia de Tots Sants, la gent vestida de festa i d'alegria, anava i va a missa, i molts a l'ofici i sermó de la diada; feien i fan el seu descans, reforçant les amistats, conversant per la plaça o pel carrer, esperant l'hora de dinar, també de festa on no hi manquen els bunyols, fets en ca-

sa, comprats a una bunyolera o regalats d'un amic. Res més adient pel dia de Tots Sants que els bunyols, perquè en el Cel hi ha gent de totes les races, llengües, nacions i famílies; i entre elles de les nostres famílies; motiu d'alegria per a tots: "gaudeamus omnes", com diu d'entrada el començament de la missa.

Una altra particularitat de la festa de Tots Sants són els rosaris de panets dolços que s'exposaven i s'exposen encara en els mostradors de les botigues, en els que les llàgrimes, la creu o la medalla són vertaderes llepolies de diferents gusts i qualitats que treien els ulls als infants als quals anaven destinats i que, ordinàriament, els comprava el padrí o la padrina de fonts. Com que n'hi havia de tota qualitat: més petits i més grossos, també n'hi havia de tot preu per poder triar i quedar bé amb pocs doblers.

El dia de Tots Sants al capvespre, molta gent anava a l'església a passar el rosari, i de l'església sortien els capellans i cantadors revestits i amb creu alçada i anaven al cementeri, on hi resaven una part de rosari, acabant amb un "responso" cantat i tornada cap a l'església. Ara, cada any hi passen una part de rosari al cementeri, però no hi fan res més.

A mitjan capvespre del dia de Tots Sants, les campanes del temple començaven a tocar de mort, fins a les nou o les deu de la nit i als qui les tocaven els solien pujar al campanar una panera de bunyols ensucrats i una botella de vi de missa: una ma-

nera de treure-se un poc el fred, fer fugir la son i entretenir la llarga vetlada.

Abans d'haver-hi el cementeri actual, que no té més que un centenar d'anys, enterraven els morts en el Sagrat, al voltant de l'església. Al cementeri nou, durant molts d'anys hi anava molt poca gent perquè no feia ganes d'anar-hi ja que el tenien molt mal arreglat. En canvi avui està ben atès i per això, actualment, tothom hi fa una passada per recordar els seus difunts i veure el conjunt ple de flors i altres manifestacions ornamentals.

El dia de Tots Sants tenia la seva importància dins el moviment de la vida del poble, era el dia en què acabaven i començaven els arrendaments de quarterades, mitges quarterades i quartons si hi havia arbres, era el dia en què els llogaters anaven a pagar les rendes d'aquestes finques encara que l'arrendament es perllongàs, i era punt de referència de molts de contractes dins les relacions socials.

L'horabaixa de la festa de Tots Sants la gent, seguint els bons costums de llevors i un poc pel fred que ja solia fer, es retirava a caseva, s'arraconava dins la cuina i, devora el foc, passaven el rosari, a moltes cases els quinze misteris i altres només una part, després sopaven i es menjaven els bunyols que havien quedat després del dinar, vetlaven una estona i a dormir manca gent! Així, amb un "Molts anys i fins l'any que vé si Déu ho vol" i Bona nit! acabava la festa de Tots Sants. ▀

Mn. Antoni Rubi

El "Programa "Sa Nostra" amb la natura", un projecte de futur i és dirigit als escolars dels 4 als 17 anys.

EL "Programa "Sa Nostra" amb la natura" ofereix noves activitats i unitats didàctiques per als escolars, amb l'objectiu de fomentar la defensa i la conservació del medi.

Emmarcat en el Projecte Natura, el "Programa "Sa Nostra" amb la natura" posa a l'abast dels escolars accions pedagògiques centrades en diferents aspectes de conservació de la natura.

Fins al curs passat s'han dut a terme activitats, com "Un viatge pel cicle de l'aigua", "Els secrets del bosc", "Què li feim a la terra?", "Quin temps fa?" "Jornada agrícola", "Investigar a sa Canova", "Investiguem al Jardí Botànic", "Coneguem el Museu Balear de Ciències Naturals", "Les roques parlen?", "Un dia a la Trapa", "Sembram un arbre", "Acampam a la Trapa", "Astrosplai-3", "Astrosplai-7" i "Astrosplai-12, a les quals se n'han afegit de noves per a aquest curs.

Per dur a terme aquestes activitats, "Sa Nostra" compta amb els equipaments de l'Escola del Medi can Tàpera, el camp agrícola experimental Sa Canova, el Museu de Ciències Naturals, el Jardí Botànic de Sóller, La Trapa i l'Observatori Astronòmic de Mallorca. La diversitat d'aquestes instal·lacions permet que la oferta d'activitats sigui també

variada i pluridisciplinària.

Les novetats del curs 1998-99: "Viu el bosc". "Biodiversitat. Les mil i una formes de vida" i "Ni animal, ni vegetal: el bolet".

"Viu el bosc" es durà a terme a l'Escola del Medi can Tàpera.

"Biodiversitat. Les mil i una formes de vida" es farà al Camp Agrícola Experimental sa Canova

"Ni animal, ni vegetal: el bolet" es farà al Museu Balear de Ciències Naturals-Jardí Botànic de Sóller.

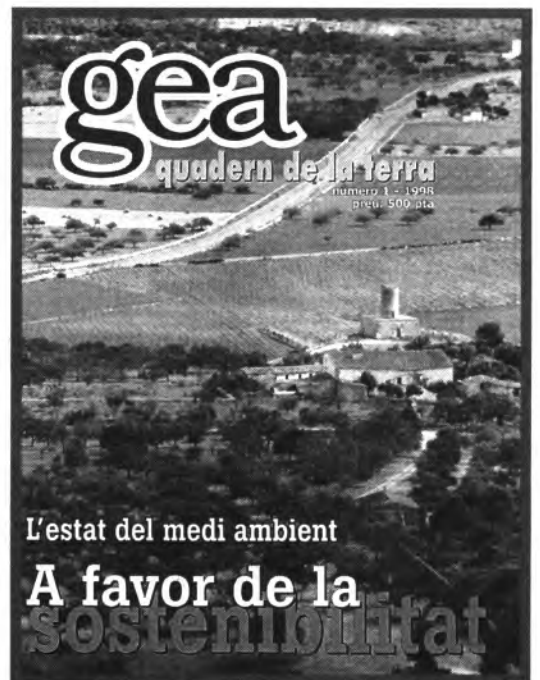
La revista "GEA. Quadern de la terra", un nou mitjà de comunicació de temes mediambientals.

Ens complau informar-vos que l'Obra Social i Cultural ha posat en marxa, emmarcat en el Projecte Natura, la publicació d'una revista que tractarà temes mediambientals. La revista "Gea. quadern de la terra" respon a les demandes d'una població cada dia més conscient de fomentar la defensa i la conservació del medi. Així, "Sa Nostra", mantenint el seu esperit de compromís amb les Balears, ha impulsat l'edició d'aquesta revista, amb la intenció

d'obrir un nou camí a la reflexió i al debat de qüestions mediambientals. Amb tot, "Gea" es farà ressò, sobretot, de les notícies referides al Projecte Natura i de totes aquelles accions de caràcter mediambiental empreses per l'Entitat.

"Gea. Quadern de la terra" compta entre els seus col·laboradors i assessors amb Joan Mayol, Miquel Rayó, Albert Catalán, entre molts d'altres.

La tirada d'aquest primer número ha estat de 5.000 exemplars, que s'han repartit gratuïtament pels centres docents de les Illes, les biblioteques i les institucions col·laboradores. A més s'ha distribuït per quioscs i llibreries. ▀

OPEL

OPEL ASTRA

De serie:

ABS • AIRBAG • DIRECCIÓ ASSISTIDA
VOLANT GRADUABLE EN ALTURA

motor la vila, s.l.

SERVICI OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 971 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

Posem el comptador

0 0 0 0 a zero

DE L'AIGUA

ACOSTUMA'T A...

✓ Reduir el cabal del depòsit de l'inodor. Més del 40% de l'aigua de consum domèstic es tuda d'aquesta manera.

✓ Dutxar-te. Omplir la banyera suposa fer servir 300 litres d'aigua, que equivalen a quatre o cinc dutxes.

✓ Utilitzar la rentadora i el rentavaixelles a plena càrrega i amb els programes econòmics.

✓ Fer servir detergents ecològics i el mínim possible de lleixiu. D'aquesta manera les aigües domèstiques baixaran més netes i seran més fàcils de reciclar.

✓ Plantar en el jardí espècies adaptades al clima. En el cas de les Balears, tria'n les que siguin pròpies i adaptades naturalment als períodes de sequera i a les condicions de l'estiu.

✓ Utilitzar sistemes de reg que només emprin l'aigua estrictament necessària.

Es calcula que, a ca nostra, cada dia tudam el 50% d'aigua. Fes un esforç personal i estalvia un recurs tan valuós per a tots.

DESCARTA...

✗ Utilitzar la mànega d'aigua per fer net el garatge i altres dependències de la casa. Sovint és més eficaç la granera.

✗ Rabejar els plats amb el grifó obert. Es perd sis vegades més d'aigua que omplint l'escurador.

✗ Abocar a les canonades productes agressius (pintures, vernissos, medicaments, etc.), que dificulten el reciclatge posterior de l'aigua.

✗ Plantar, per raons decoratives, espècies que necessiten molta d'aigua. S'ha de tenir molt en compte aquest factor si has de plantar gespa.

PENSA QUE...

💡 Un grifó que goteja perd 16 litres d'aigua cada dia. Per tant, has de reparar els grifons que funcionen malament. Vigila també les pèrdues de les cisternes.

💡 Pots aprofitar per a altres feines (per exemple, regar) l'aigua freda que surt del grifó mentre esperes que en surti de calenta.

💡 Instal·lar un disparador a la boca de la mànega estalvia prop de 70 litres d'aigua quan rentes el cotxe.

💡 Regant les plantes a darrera hora del dia o a primera hora del matí, evitaràs l'evaporació.

💡 També ho és agrupar les plantes d'acord amb les seves necessitats d'aigua. A més, l'agrupació de plantes crea zones d'ombra i un ambient d'humitat.

💡 Les deixalles del jardí (fulles seques, restes de la poda...) es poden fer servir com a cobertura vegetal de les plantes. Mantindràs la humitat de les plantes i estalviaràs aigua de reg.

💡 Pots utilitzar l'aigua de rentar les verdures o la fruita per regar les plantes.

💡 Si pretens construir un habitatge familiar, hi ha sistemes per separar les aigües brutes de les grises i que aquestes es poden reutilitzar per regar el jardí.

Canvia l'hàbit d'usar i tudar.

Reutilitza, aprofita i estalvia l'aigua.

No tiris el futur per la canonada.

GOVERN BALEAR

Conselleria de Medi Ambient, Ordenació del Territori i Litoral

RESTAURANT
“S’ALQUERIA”

BATETJOS

NOCES

COMUNIONS

BANQUETS

Ctra. Santa Margalida a Ca'n Picafort, Km 2,5
Tel. 52 37 11 - Santa Margalida
